

Domoljub

Ljubljani, 18. avgusta 1938

Leto 51 • Štev. 33

Naša narodna nesreča

Marsikomu so še v spominu žalostni časi iz naše polpreteklosti, zlasti je žganje pravzaprav uničevalo, telesno in duševno, cele okraje. Lep tak primer imamo n. pr. v nekem večjem okolišču na Gorenjskem, ki je bil od nekdaj znan, kako krepak in zdrav slovenski rod je porajal. Pa je žganje tam okoli l. 1900 začelo naravnost moriti prebivalstvo. Namesto zdravih, veselih in delavoljnih fantov si mogel opazovati le še šibke, blede, sključene obraze z motnimi očmi, a vsaka nedelja se je končala vsaj z enim umorom; danes v tej, čez teden v sosednji vasi.

Pa so se začela pri nas širiti prosvetna in slična društva, in ta narodna nesreča je začela polagoma giniti. Fantje niso iskali več razvedrila v gostilnah in v ponočnih pretepih, temveč v orlovski telovadnici, pri pevski vaji, pri skušnjah za igro, pri predavanju itd. — Skratka: tu in še marsikje drugje se je obratilo kar vidno na bolje, kar je imelo seveda nedogledne posledice tudi na gospodarske stanje naše kmečke vasi. Le ponekod na Stažerskem je nemčurštvo namenoma in premišljeno še uničevalo zdravi slovenski rod smotreno z — žganjem, da je potem po vrsti pokupovalo nekoč cvetoče slovenske kmetije.

V prvih povojnih letih je šlo še hitreje na bolje in mirno lahko trdimo, da je marsikje žganje sploh izginilo iz celih kmečkih okoliščev v neizmerno njih korist.

Takrat je pa vnovič prišla v deželo prava narodna nesreča. Da se prikupi nekaterim kratkovidnežem, je začela Pueljeva »Kmetijska« stranka z agitacijo za prosto žganjekuho ter jo tudi izposlovala. Da, ona jo je izposlovala, te zasluge ji prav res ne moremo in nečemo odrekati. Sama se je s tem ponášala in tudi marsikak kratkovidnež na kmetih jo je zato hvalil. Celó tako daleč je šla stvar, da si SLS niti ni upala proti prosti žganjekuhi prav odkrito nastopiti, ker se je bala, da bi padli zato po njej mnogi njeni pristaši.

Tudi naš »Domoljub« je tu v zadregi. Marsikak naš naročnik bo ta članek odklanjal, a pisec teh vrstic, ki je iskren prijatelj našega kmeta in njegov dober poznavalec, izjavlja, da prevzema za te vrste sam prav vso odgovornost in da je lepo prosil »Domoljubovo« uredništvo, naj članka ne odkloni. Stvar je namreč taka, da grozi postati prosta žganjekuha marsikje zopet prava narodna nesreča. Verujte mi, dragi bralci, da pisec teh vrstic pozna razmere in ima mnogo prilike opazovati naravnost pretresljive posledice zlasti na mladini. So kmečke šole, kjer je v razredih že kar precejšen odstotek popolnih — bebecv, kar je edinega strašna posledica novega vračanja žganjepitja kot posledica proste žganjekuhe. So cele množice otrok, ki dobe pred odhodom v šolo za zajtrk samo

večjo ali manjšo količino žganja. Vsak resničen prijatelj našega ljudstva se mora tu zgroziti in s skrbjo spraševati, kam to vodi. — Pisec teh vrst pozna kraje, kjer se nikoli dolej še ni kuhalo žganje, prosta žganjekuha ga je uvedla, s tem pa tudi novo žganjepitje in nevdržno propadanje rodu in domačij. Prišli smo že do tega, da so danes pri nas vasi, ki same uvažajo cele vagonne fig ter kuhajo žganje, ga res nekaj prodajo, a tudi same pijejo in pijejo, da spreletava človeka groza. Ne, zamera gori ali doli, tako ne more in ne sme več naprej. Tudi na nevarnost, da tega tisoči sami v svoji kratkovidnosti ne uvidijo, je to dolžnost vseh, ki jim je usoda našega kmeta pri srcu, da posežejo vmes in naredo temu konec, pa čeprav bi na videz marsikaka kmečka hiša utrpela kak stotak izgube. Bogato ji bo povrnjen na drug način.

Naše kmetijstvo je trenutno na tem, da ne more ne naprej in ne nazaj, zaradi česar pride premnogim jako prav kak stotak dohodka iz žganjekuhe. Toda to našega kmeta ne bo rešilo, ne glede na to, da ima po drugi strani od tega posredno nenadomestljivo škodo.

Kakor stvari danes stoje in kakršni so izgledi še za bližnjo bodočnost, nima nobena kmetijska panoga tako ugodnih izgledov za naprej kakor ravno sadjarstvo, kajti samo sadja lahko danes prodamo, kolikor bi ga imeli, in sicer dobro prodamo; samo sadje mora biti dobro in prodajo bi bilo treba mar-

sikje zadržno organizirati. Zato ven z naših sadovnjakov z rogovili, ki rode le za kotel, posekajte in precepeljajte v žlahtne sorte, ki jih boste lahko in dobro prodajali. Res je, neki odstotek sadja tudi z najbolje gojenih vrtov ni za prodaj, a tega ne kuhajte v žganje, temveč ga stisnite v zdrav sadjevec in posušite v krhlje, da bodo imeli vaši otroci pred odhodom v šolo pozimi za zajtrk vsaj skledico krljev, če nimajo mleka s kruhom; zločin je pa, dajati jim žganje.

Počasi se nam bliža zopet sadna sezona in neobhodno se nam je zdelo potrebno to povedati. Dobro se pisec teh vrst zaveda, da ta članek še ne bo odpravil zla, ki se je zadnja leta razširilo, a naša dolžnost je, da to na vza usta povemo, da začnemo vzbujati vest in da damo moralno oporo tistim, ki to že uvidevajo, a se ne upajo tega kočljivega vprašanja prav lotiti, ker vedo, da bi trenutno marsikje završalo. Toda pisec teh vrstic je napisal za »Domoljubac« v zadnjih 15 letih že na stotine člankov in govoril pogosto iz srca tisočim naših kmetov, zato se ne boji enkrat tudi pogumno vzklikniti: Proč s prostó žganjekuho, ker nes ta neizbežno vodi v veliko nesrečo.

Vsi, ki jim je pri srcu usoda našega naroda in našega kmeta še posebe, naj o teh vrsticah razmišljajo in store svojo dolžnost. Eni naj začno kratkovidneže poučevati, drugi, ki imajo oblast in odgovornost, naj pa začno z ukrepi v tej smeri. Prvi bi moral biti ta, da ne sme priti jeseni v našo deželo niti ena kila fig več za žganjekuho. Drugi ukrepi naj polagoma slede. —cc.

Zahteve slovenskih kmetov

Na mogočnem zborovanju Kmečke zveze na Brezjah je pred 15.000 kmeti imel lep govor tudi voditelj Mladinske Kmečke zveze Ludvik Puš. Iz njegovega govora navajamo nekaj zelo lepih misli:

Vsa slovenska zemlja je danes obrnjena na Brezje. Tu si je poiskala svoj dom božja Mati Marija, Slovencev nebeška Kraljica. K tej milosti polni podobni hrepeni tisoč in stotisoč slovenskih src v bridkosti življenja, ki iščejo tolažbe in pomoči, pa tudi v veselih trenutkih, da se za dobrote zahvalijo. Kje bi mogel naš kmečki stan najti mesto, ki bi bilo bolj primerno za proslavo tako pomembnega dne, kakor je današnjil V naših kmečkih hišah je doma vera, ne vera na jeziku, marveč trdo življenje po verskih zapovedih; zato je prav, da tako globoko z verskim življenjem prežeti kmečki stan svoj prvi zmagoslavni dan obhaja pri Mariji Pomagaj na Brezjah. Z današnjim dnem je konec časov, ko sta kmečka oče in mati očila le v svoji hiši svojo družino živeti po verskih postavah, a se nista veliko brigala za protiverske tokove, ki preplavljajo preko nekaterih držav, časopisov in agitatorjev naše javno življenje in pljusajo grozeče tudi ob zlo-

kmečkih hiš. Teh časopisov mora biti konec. Danes smo slovesno izbrali božjo Mater Marijo za zaveznico slovenskega kmečkoga stanu, pred njuno milosti polno podobo smo izprosili blagoslova na zastavo KZ in posvetili svojo organizacijo brezjanski Mariji: zdaj pa vsi kar vas je zbranih tu, prisegamo tudi za vse ono, ki so danes le s svojimi srčnimi željami pri naši slovenski kmečki stan, združen v svoji KZ, slovesno obljublja pred podobo Marije Pomagaj, da ho vsakdar varoval vero svojih očetev in da jo bo — če treba — organiziran kot en mož branil proti vsakomur, ki bi se je hotel dotakniti. Hočemo, da stopi naša vera iz kmečkih hiš tudi v vse javno življenje. Da se bo to zgodilo, bomo zastavili vse svoje neizčrpne družbene sile.

Vera je hrana naših duš, ki so ustvarjene za večno posmrtno življenje. Toda mi moramo skrbeti in res tudi skrbimo za ohranitev tudi telesnega življenja. Kmet leto za letom izrablja iz zemlje telesno hrano zase in za druge. Kmečki stan je pravi rednik, krušni oče naroda in vsega človeštva. Brez kmeta človeštvo mora propasti, pa naj bo sicer še na tako visoki stopnji omike, tehnike in napredka. Kmečki

stan je temeljni gospodarski sloj, na katerem slonijo vsi ostali sloji; od pridelkov kmečkega stanu živijo mesta in industrijski krajci, iz kmečkega stanu vsi drugi stanovi dobivajo tudi vedno svežega dotoka zdrave krvi, da ne propadejo. Z eno besedo: kmet je temelj vseh drugih stanov, temelj naroda in države.

Če je tako, kako je potem mogoče, da gospodarsko danes pri nas med vsemi sloji ravno kmet najslabše stoji? Kato to, da imajo člani drugih stanov po večini zagotovljen obstanek, če le pridno delajo, da jim je zagotovljeno vsaj nekaj malega za star dan ali za bolezen, le za kmeta nič takega?

Ko so se drugi sloji naroda upravičeno borili za svoje pravice, se organizirali in složno nastopali, je slovenski kmet mirno obdeloval svoj grunt in je bil vesel, da so ga pustili v miru. Toda naenkrat se je znašel v težkem položaju. Zdaj se je kmet zavedel, da je za drugimi ostal daleč zadaj.

Zamujeno je treba nadomestiti. Kmečki domovi zaradi slabih gospodarskih razmer nazadujejo, treburje to ostavi: Mlači kmečki ljudje bežijo zaradi teh razmer in zaradi današnje vzgoje s kmetov v mesta in tovarne — na posestvih ni dovolj delavnih sil. To je treba ustaviti. Kmečki ljudje morajo napeti vse sile, da od svoje strani potrebno pripomorejo k ozdravitvi teh razmer. KZ bo v tem pogledu storila svojo dolžnost. Toda treba je, da kmetu v tej stiski priskočijo na pomoč vsi drugi sloji in vsa oblastva — kajti, če kmet opeša, bo opešalo vse drugo.

Zato danes kmečki stan dviga svoj glas do vseh in postavlja prednje svojo organizirano voljo, ki obsega te glavne težnje in zahteve.

Naša zemlja je trda in skromno rodi, čeprav jo obdelujemo z žulji na rokah in znojem na čela. Pravica terja od naše narodne države in oprti na pravico tudi slovenski kmetje in kmetice, da se zemlja na novo pravično oceni in obdavi.

Vztrajali bomo neomajno pri svojih zahtevi, da se izravnajo cene med kmetijskimi in industrijskimi pridelki. Vsako delo je vredno svojega plačila, hočemo, da ga postane vredno tudi kmečko. Da do tega pride, se bomo složno borili, saj se borimo ne le za svoj obstanek, marveč za obstanek naroda in države. Naša stremjenja so zato strogo nacionalna in državotvorna.

Slovenski kmet ne more pridelati toliko žita, da bi ga bilo zadosti zanj, kaj šele za mesta in tovarne. Naša lepa zemlja je skopa. Ne more zato razumeti, zakaj bi zaradi tega moral plačevati svojemu stanovskemu tovarišu n. pr. v Vojvodini višje cene za žito, kakor so cene, ki mu jih plačuje tujina! To ne more biti po pravici. Zahtevamo, da Slovenija kot pasivna pokrajina dobiva gotove pridelke po svetovno veljavni ceni, saj tudi ona pridelkov, ki jih ima za prodajo, ne vnovčuje nad običajnimi cenami, dostikrat pa globoko pod njimi.

Naša kmečka mladina drvi s kmetij v mesta. Preglejte njen položaj in se ne čudite! Kdo bo prevzel domačijo, ko ga pa same davščine ob prevzemu poženejo skoraj na beraško palico. Zahtevamo v interesu obstoja naših kmetij, da se prenese takse pri kmečkih posestvih odpravijo, ker jih uničujejo. Kdo bo ostal na kmetiji za posla ali strica ali teta, če pa ne ve, ali mu bo domačija mogla ne stare dni nuditi vsaj skromno življenje. Pogled teh ljudi v bodočnost je danes temnejši, kakor je bil kdaj prej, v urejenejših razmerah. Zato vse beži z gruntov, ti pa počasi propadajo. Nič ni ta slika pretirana in nič noče biti demagoška. Tak je lejanski položaj. Delali bomo vztrajno na tem, da se vprašanje splošnega ljudskega zavarovanja za starost, bolezen in onemoglost kar močnejše in čimprej reši.

S tem bo rešeno tudi vprašanje prevžitkarstva, ki kakor odprta boleča rana zastruplja življenje v kmečkih hišah in se drži kmečkega stanu, kakor veliko socialno zlo.

Slovenski kmet nima dovolj plodne zemlje. Vsak košček rodovitnega sveta je nam dragocen. Več kruha bi nam morala dati naša zemlja. Toda leto za letom doživljamo, kako nam zdaj tu zdaj tam še to drago ped zemlje trgajo hudozniki in reke, ki nimajo urejenih tokov pa se razlivaajo in odnašajo dragoceno prst, svet pa zasipajo s kamenjem. Imamo velike površine zamočvirjenega sveta, ki bi ga bilo treba osušiti, da bi rodil. Sami kmetje tega ne zmorejo — treba je, da jim priskoči na pomoč država. Slovenski kmet in njegova družina so zvesti državljanji, od srca vdani kralju in Jugoslaviji; najdragocenejši in najlepši del skupne domovine skrbno varujejo. Da v tej vzvišeni službi ne obnemorejo, je dolžnost države, da jim z javnimi deli v prid kmetijstva priskoči na pomoč. Najeto je veliko posojilo 4 milijard dinarjev, na razpolago so v ta namen sredstva iz rednih državnih proračunov. Slovenski kmet trdno pričakuje, da bo država, ki jo ljubi, to ljubezen vrnila in določila zadostna sredstva v prid slovenskemu ogroženemu kmetijstvu.

Z neštetiimi in podobnimi ukrepi in z lastno stokrat izpričano marljivostjo in varčnostjo si bo naš kmet spet gospodarsko opomogel, da bo mogel — kot nekoč — iz svoje bogate zakladnice prilivati vedno novih moči vsem stanovom, zlasti izobraženstvu. Spet mora dobiti polno veljavo pesnikova beseda:

»Kar moč nebesa so poslala,
da večnih nas otmo grobov
vse mati kmečka je zibala...«

Do zadnjih časov je pesnik imel prav — toda zdaj se je dotok kmečkih otrok v višje šole zaradi gospodarskih stisk zelo razredčil. Kmalu bo na vseh važnejših mestih sedel šolan mestni in delavski človek. Ze zdaj umetni izkopani prepad med izobraženstvom in kmetom, med mestom in deželo se bo na škodo obeh po-

globil. Tega ne bomo dopustili. Zagotoviti je treba kmečkemu stanu možnost, da svoje na darjene otroke šola za vse poklice, kakor do sedaj. KZ ugotavlja, da naša sedanja ljudska šola ne ustreza željam kmečkih staršev. Drugačno smer kulture hočemo. Ne več samo in tuje učenosti nabrane in strogo pomeščanjene, na kateri ni sledu naše zemlje in njene ljudstva, marveč iz naše slovenske zemlje in iz našega kmečkega ljudstva zrastle kulture hočemo imeti v naših šolah.

Takšno kulture hočemo imeti tudi pri izvenšolski izobrazbi in vzgoji mladine — ne samo kmečke, marveč vse. Mesto in tovarna naj se v svoji mladini uči spoštovati in ceniti našega kmeta, njegovo zemljo in njegovo kulture. Na deželi ima svoje korenine naš lepi, dragi slovenski jezik, tam raste prava narodna umetnost, tam še živi pristna narodna pesem itd. Slovenska kulture mora postati kmečka ali pa bo shirala.

Da si pa bomo mogli tako po svoji želji in volji urediti svojo slovensko narodno hišo v trdni jugoslovanski državni skupnosti, s povzdignjenim glasom terjamo popolnoma kulture, pa tudi gospodarsko finančno samoupravo. Slovenski kmečki stan je trdno odločen boriti se zaujo, dokler je ne pribori. V njej vidi svojo rešitev.

Povedali smo vsaj glavne želje in izrazili svojo trdno voljo, da bomo za njih uresničenje složno nastopali. Zahteve kmečkega stanu niso in nikoli ne bodo razrednega značaja. Kmet tega boja ne pozna. Noče nobenemu stanu kratiti pravic, hoče pa v vzajemni narodni skupnosti biti enak enakim!

Današnji dan se je začela pisati v zgodovini slovenskega kmeta uova, lepša in vselejša stran. Vsi obrnimo svoj pogled naprej v bodočnost in vodimo: takina bo, kakršno si bomo s svojimi močmi izoblikovali!

Kje so danes koroški Slovenci iz l. 1890

Zadnji »Koroški Slovenec« navaja nekaj uradnih podatkov ljudskega štetja iz l. 1890, ki so zanimivi predvsem zato, ker zadnje ljudsko štetje leta 1934 v vseh navedenih občinah skorajda ni naštele nič več Slovencev. Takole se glasi njegovo razmišljanje dalje: »Kje so danes Slovenci, navedeni v tem uradnem štetju? Ali so se tekom petdesetletja, kar je doba komaj ene generacije, izselili, ali jih je odnesla povodenj, ali so pomrli za kako kugo? Saj vendar nihče na svetu ne more verjeti, da se narod lahko ponemči v enem samem rodu! Torej, kje so? Tam so, koder jih navaja uradno štetje iz leta 1890! Na istem koščku zemlje in v isti občini si služijo družinice svoj kruh in bijejo trdo borbo za obstanek. Kot pred petdesetletjem govorijo tudi danes še svojo slovensko materno

govorico, molijo slovensko k svojemu Bogu in pojejo svoje slovenske pesmi.«

»Po svojevoljnem določevanju narodnosti je hudo grešila minula doba nad Slovenci. Narodnost so smatrali za obleko, ki jo lahko menjavaš vsak dan, in si šteli v čast, če so mogli naštetiti čim najmanj Slovencev. Ravno v tem pričakujemo od narodnega socializma v skladu z njegovimi po Führerju točno zaščitanimi narodnostnimi načeli, da popravijo krivico starih režimov. Njegova čast bo, če bo tudi v slovenskih vaseh vzgojil rod, svobodoljuben in idealen, ki bo znal ceniti svojo prirojeno narodnost. Tako si bo postavil v deželi in v srcu deželanov spomenik trajnejši od bronu in kamna. Spomenik, ki bo viden še preko državnih meja in bo pričal, da Nemci ljubijo svojo narodnost in spoštujejo narod svojega soseda.«

Nekoč je bila Kmetijska družba...

Dne 7. avgusta je bil občni zbor »Kmetijske družbe, zadruga z o. z.« Zborovanje, ki se ga je udeležilo okoli 70 odposlancev, je pokazalo zelo žalostno sliko o stanju te zadruga, dedinje nekdanje tako ugledne Kmetijske družbe. Kmetijska družba je od znanega spreminjanja pravil in spremembe iz društva v zadrugo, ki so jo vzeli v svojo upravo izključno »kmetijski« Puceljeve smeri, stalno nazadovala. To se je pokazalo tudi na današnjem občnem zboru, kamor pa nas sicer niso vabili. Zborovanje je vodil predsednik Detela, navzočni pa so bili med drugim tudi senator Pucelj in poslanec

Mravije. Kljub navzočnosti teh političnih veličin je bilo slišati mnogo kritike in sicer celo od strani takih ljudi, ki veljajo za zveste pristaje senatorja Pucelja. Nekateri govorniki so naglašali, da Kmetijska družba stalno nazaduje, da v prodaji kmetijskih potrebščin ne more več tekmovali niti z malimi trgovci ter da mora prodajati celo premoženja, vredna tudi do treh milijonov. Tudi senator Pucelj je skušal malo poseči v razpravo in s svojim mogočnejškim basom osporiti nekemu odposlancu upravičnost udeležbe na občnem zboru. Zastopnik oblasti je dobrohotno, toda odločno

preprečil, da se zborovalci, ki se izdajajo za zastopnike slovenskega kmeta, niso spustili po svoji stari navadi preveč na strankarsko polje, ki na zborovanje take zadruga rez ne spada. Odposlanci oziroma zadružniki, so hoteli malo pozabavljati tudi čez Kmet. zbornico, ki jim kar nič ni všeč, pozabili pa so povedati, da Kmetijska zbornica obstoji komaj dobro leto in da nima nobenega premoženja. Kmetijska družba pa obstoji skoraj 150 let, da je vedno lepo uspevala, da pa sedaj, odkar je postala zadruga pod vodstvom »kmetijcev« tudi naglo propada, kar je pokazal v nemali meri zadnji občni zbor.

Velika nesreča češkega letala

V soboto, dne 13. avgusta se je nad Nemčijo pripetila strašna letalska nesreča, največja med vsemi, ki so se zgodile na češko-slovaškem letalu. Redno potniško letalo, ki leta med Prago in Parizom, je namreč nad Schwarzwaldom v Nemčiji moralo na tla, a je pri pristajanju zadelo ob drevo in se zdrobilo, potem pa s 16 potniki vred zgorelo. Samo ena potnica je ostala živa, ker je čisto slučajno padla iz letala in obvisela na nekem drevesu. Potek nesreče je bil po pisanju pariških listov naslednji: Letalo letalske potniške družbe OKBAG, ki je tipa »Savoia Marchetti«, je ob 9 zjutraj pravilno odletelo iz letališča Ruyn. Vreme je bilo pri odletu ugodno. Toda dve uri pozneje je letalo prišlo v deževno in viharno podnebje, nato pa v meglo, ki je tako pritisnila na letalo, da se ni nikamor videjo. Pilot je izgubil smer in se ni mogel znajti. Dvignil se je v višino 1000 m in letel v smer, ki se mu je zdela pravilna. Toda kar naenkrat je dobil brezžično poročilo iz Strasbourga, naj pade za 400 m in naj v višini 600 m nadaljuje svoj let. Ker se ni nikamor videlo in je bil pilot navezan le na instrumente, je letalo verjetno padlo pod 600 metrov, kajti kar na enkrat je zadelo v 20 m visoko drevo, ki je stalo na vrhu 800 m visokega hriba. Nesreča je bila tu. Letalo se je razbilo na tleh in takoj je tudi švignil iz razvalin plamen, ki je letalo z vsem, kar je bilo v njem, v kratkem upelnil. Šele eno uro po nesreči je bilo orožništvo v Ofenburgu obveščeno o nesreči in ko je prišlo rešilno odposlanstvo, je našlo na kraju nesreče samo kup očrnelega železja in nekaj zogljenelih trupel. S posadko vred je bilo v letalu 17 potnikov. Le natakarka v letalu se je po čudežnem naključju rešila. Iz padajočega letala je bila vržena ven in je obvisela na drevesu. Ona sama se ničesar ne zaveda. Pravi, da je takoj izgubila zavest in je prišla k sebi šele v bolnišnici, kamor je bila prepeljana. Sreča natakarka se piše Kretner in je po rodu Dunajčanka. 16 potnikov pa je mrtvih. Po vsem Češkoslovaškem je ta nesreča napravila najgloblji vtis in od vseh krajev sveta prihajajo na naslov vlade neštevilna sožalja.

Bogoljub

najboljši in najlepše opremljeni nabožni mesečnik v naši državi. Ima vedno lepe slike v bakrotisku. Pišite, da ga Vam pošljejo na ogled. Naslov: »Bogoljub«, Ljubijana, Jugoslov. tiskarna.

Ta železobetonska stavba, ki se sedaj dogotavlja, je last veletrgovske firme Stermecki v Celju in je to danes največja domača trgovska hiša v Jugoslaviji. Široka in dolga je po 25 m in ker je vsa podkletena ter štirinadstropna, je za trgovski promet na razpolago 3750 m². Za stavbo se je porabilo 60.000 kg ali 6 vagonov železa in 25 vagonov cementa. Ta trgovska hiša, katero zida stavebenik inž. Anton Umek iz Ljubljane, je najmodernejše urejena, ima garderobe, električno dvigalo, centralno kurjavo, lastno avtomatično telefonsko centralo z 30 postajami, vse prostore parketi-

rane itd. Tvrška zaposluje v trgovini, razpošiljalni, pisarnah in v tovarni za perilo in obleke stalno okoli 200, kadar se izdeluje vzorce in odpravlja cenik, pa 300 ljudi. Za to največjo domačo trgovsko hišo v Jugoslaviji je že pripravljenega toliko blaga, da bodo vsi prostori nabito polni. Vse to blago si vsakdo lahko ogleda, ne da bi mu bilo treba priti v Celje. Napisati je treba samo dopisnico na »Največjo domačo trgovsko hišo Stermecki, Celje št. 22«, in v enem ali dveh dneh prejme cenik in vzorce, iz katerih je razvidna vsa zaloga.

Nemci utrjujejo svoje meje

V zadnjih tednih opažajo v Nemčiji veliko premikanje vojaških oddelkov. Nemška Reichwehr je izdala nalog, naj se ji postavijo vsa vozila na razpolago. Nemčija hoče poklicati na jesenske orožne vaje nad milijon rezervistov. Vzdolž francoske in belgijske meje Nemci z vso naglico gradijo močne utrdbe, ravno tako tudi ob poljski meji. Najbrž hoče biti Nemčija pripravljena za primer, da se vprašanje sudetskih Nemcev ne bo ugodno rešilo. V Parizu so mnenja, da Nemčija premika svoje čete iz sledečih razlogov: 1. Nacionalni socialisti hočejo pokazati pred vsem svetom svojo moč s svojimi velikimi orožnimi vajami. 2. Hočejo imeti pripravljeno svojo armado za primer, če bi se odnošaji med češkoslovaško vlado in sudetskimi Nemci poslabšali.

Francoski časopisi prinašajo precej obširne popise o najnovejših nemških utrdbah ob reki Reni, kjer še pred dvema mesecema skoraj ni bilo videti utrdbe v teh krajih. V zadnjih tednih pa se je slika popolnoma spremenila. Začela so se živahna dela, ki morajo biti po navodilih generalnega štaba gotova že konec septembra t. l. V razdalji 45 km od Raichenhau do Strassburga je na vsakih 130 metrov postavljena posebna mala utrdba, ki so oddaljene od reke le 2 m. Te trdnjave so po 25 m dolge, 1 m visoke, a 6 m široke. V vsaki je 5 strojníc. Te utrdbe imajo še pod-

zemna zatočišča, ki imajo električne ventilatorje. To je prva obrambna črta, ki je za njo 200 m še druga. To črto šele grade. Na nemški strani pravijo, da imajo vse utrdbe le obrambni značaj, ker hočejo preprečiti vsak prehod preko reke Rena. Strojne puške so razmeščene tako na gosto, da lahko obsipavajo s krogli vsak kvadratni meter nasprotne obale. Računajo, da bi moglo že 30 tisoč vojakov preprečiti prehod nasprotnika preko reke. Pri delih so zaposleni rezervisti, ki jih nadzorujejo SS oddelki. Poleg tega so Nemci zgradili tudi večje število podzemskih letališč, koder bodo postavljena letala, ki bi imela nalogo preprečiti napad francoskih letal na Nemčijo. Taka letališča se nahajajo pri Rhönu pri Hundrichu in Taunu. Prvo letališče more sprejeti 200 letal.

d V daljni francoski Lurd, ob 80 letnic čudeženih dogodkov, ne more vsakdo romati. Dobrotljivost Lurške Gospe pa more vsakdo proslaviti ob velikem romanju v slovenski Lurd-Rajhenburg v dneh 3. in 4. septembra. Naj ne bo nobenega kraja v Sloveniji, ki bi v teh dneh ne poslal vsaj enega romarja k Mariji Lurški! Posebni romarski vlak bo po romarskih slovesnostih odpeljal romarje še na izlet v Zagreb. Polovična voznina. Priglasite se na brezplačna navodila »Družini božjega sveta« v Ljubijani, Sv. Petra nasip 17.

KAJ JE NOVEGA

ZAHVALA

Najprisrčneje se zahvaljujem za požarno podporo 1000 din, ki mi jo je izplačala uprava »Domoljuba« takoj, ko sem naznačil, da mi je 16. avgusta t. l. pogorela hiša in gospodarsko poslopje. Čeravno sem bil naročnik šele komaj eno leto, pa sem tudi jaz bil deležen podpore; zato »Domoljuba« vsakemu priporočam in mi tudi jaz ostanem zvest do smrti.

Jahar Simon,

posestnik, Visole 12 — župnija Sv. Venčesl.,
pošta Slov. Bistrica.

OSEBNE VESTI

o 70 letnice rojstva je praznovala na Marjino Vnebovzetje žumrova mama Marija Žumer v Železnikih. Naj zglejdo krščansko ženo Bog ohrani še mnogo let!

o Za predsednika skrajnega sodišča v Mariboru je imenovan Adolf Hudnik, sodnik okr. sodišča v Ljubljani.

o Šestdesetletnik je postal župnik g. Jernej Podbevšek v Škofji Loki. Bog ga ohrani še mnogo let!

o Za dekana leskovaške dekanije je imenovan g. Golob Franc, mestni župnik v Kostanjevici. Čestitamo!

o 80 letnice rojstva je obhajal Plut Martin, posestnik na Vranovičah v Beli krajini. Na mnoga leta!

o Iz dabovniškega letopisa. Na župnijo Naklo je bil ustoličen g. Janez Filipič, župnik v Krškem. Za soupravitelja župnije Trstenik je bil imenovan g. Alojzij Zeleny, župnik v Goricah. Upokojena sta gg. Franc Juvan, župnik v Ljubnem, in Jakob Ogrizek, župnik v Pečah.

DOMAČE NOVICE

d Nad 2000 deklet se je zbralo preteklo nedeljo na dekliškem dnevu na Betnavi. Tabor je prikazal dekletom lepoto verskega življenja in jih živo opozoril na najvažnejšo skrb, na versko poglavitost.

d Narodni tabor, ki bi se imel vršiti 14. avgusta v Mariboru, so odpovedali.

d Jesenska prireditelj ljubljanskega vele-sejma bo letos od 1.—12. septembra. Bo tudi nagradno tekmovanje jugosl. harmonikarjev.

d Načrti za strojni oddelek univerze potrjeni. V Beograd je te dni dopotoval inž. Lobe, vseučiliški profesor iz Ljubljane iz zavoda za strojništvo. S seboj je prinesel vse načrte in proračune za novo zgradbo za strojništvo pri vseučilišču v Ljubljani. Ti načrti so bili tekom enega tedna pregledani in potrjeni ter je danes gradbeni minister Stošovič že podpisal odlok, da se lahko takoj razpiše licitacija. Licitacija bo v skrajšanem roku 15 dni.

d Obrtne razstave v St. Vidu نزد Ljubljane je obiskal tudi kraljevi namestnik dr. Perovič, nekaj dni kasneje pa belgrajski nadškof dr. Ujčić.

d Srečno pot in na svidenje! Oni večer je odpotovala skupina okoli 30 ameriških Slovencev in Slovenk, ki so se mudili čez poletje v Sloveniji. Odpotovali so z brzovlakom čez

Jesenice na Le Havre. Tam so se vkrcali dne 10. t. m. na največjo in najhitrejšo ladjo sveta »Normandie« ter bodo že 14. t. m. v New Yorku. Slovenci so bili med prvimi potniki na tej ladji in jo tudi sedaj vedno uporabljajo. Ladja »Normandie« je pred kratkim, kot smo poročali, že stokrat preplula Ocean. Vožnja, ki jo bodo nastopili ameriški Slovenci čez Atlantsko morje, bo za to ladjo 102 po številu. 11. avgusta je odpotovala druga skupina Slovencev iz Amerike, ki so se mudili v domovini. Ta skupina je odpotovala 13. t. m. z ladjo »Ile de France«, ki je last Francoske linije, kakor »Normandie«. Slovenci, ki so bivali letošnje poletje v stari domovini in ki so se vrnili zdaj v novo domovino, so odhajali v Ameriko polni vtisov in navdušenja ter so obljubljali, da bodo prihodnje leto spet privedli mnogo slovenske mladine in starejših Slovencev na obisk svoji domovini. Vražajo-šim Slovencev želimo, da njihovo poslanstvo, ki so ga tako vestno opravili, ne bi bilo zastoj!

VINA

Za težko delo je močno vino!
Dobite ga najlažje v
Centralni vinarni v Ljubljani!

d »Koševski Slovenec« se imenuje nov časopis, ki bo izhajal trikrat na mesec v Koševju ter se boril za narodne pravice Slovencev.

d Slovenska blagoslovitev nove žele na Crnučah pri Ljubljani bo 4. septembra.

d Pecenil se je kruh v Ljubljani ter velja hlebec 88 dkg težkega belega kruha 4 din, 97 dkg polbelega 4 din in hlebec 103 dkg težkega črnega 4 din.

d 30.000 ton dobrega premoža naroče jugoslovanske železnice v Nemčiji.

d 21.400.000 din je veljalo tlakovanje ceste iz Zagreba proti Beogradu. Tlakovali so prvih 14 km!

d Ker je Izilil skrajnega šolskega nadzornika Peterliana v Koševju, je bil obsojen odstavljeno učitelj, sedaj književnik Alojzij Zupanc na 600 din denarne kazni, oziroma na 10 dni zapore, dalje na povračilo stroškov kazenskega postopanja.

d Esperanto je najmočnejši jezik na svetu. Edini Jugoslovan, ki je naročen na kitajski časopis, je Milan Miškovič iz Bitolja. On je navdušen esperantist, ki kuje v esperantu tudi pesmice. Dosedaj je napisal 120 sonetov, ki jih ne poznajo samo v Jugoslaviji, pač pa tako rekoč po vsem svetu. Berejo jih celo Kitajci, Japonci, Avstralci in drugi. Za tiste, ki jih ne poznajo esperanta, so seveda nerazumljive. Kljub temu, da tega moža pozna skoraj ves svet, je ostal doma v Jugoslaviji prav do zadnjega čisto neopazjen. Naročen je na esperantski časopis »La mondo«, ki izhaja v Sangaju. Miškovič pravi, da je esperanto najmočnejši jezik na svetu in bodo v kratkem ta jezik znali vsi kulturni ljudje.

d Osemurni delavnik. Združenje trgovcev v Zemunu je pristalo na osemurni delavnik. Ta velja za vse nameščence v trgovinah v samem mestu Zemunu in v vsem zemunskem okraju. Ta svoj pristanek pa je Združenje trgovcev dalo samo pod tem pogojem, da na osemurni delavnik po trgovinah pristanejo tudi vsa gospodarska in trgovska združenja v Beogradu.

d Zanimiva najdba. Pečat iz turških časov so našli kmetje v Vranskem Polju v Hrvaškem Primorju. Ta kraj je iz turških časov posebno znamenit. Vrana je od 16. do 18. stoletja igrala za Turke važno vlogo. V času turških napadov je bilo v tem kraju turško namestništvo. V Vranji je stoloval tudi Halil beg, ki je bil največji sovražnik Benečanov. Leta 1688. so ga Benečani ujeli in umorili. No, in zdaj so, kakor rečeno, v tem kraju našli dragocen pečat, v katerega je vdolben meč, polmeseč in zvezda, znaki turškega grba. Nekateri so prepričani, da je ta pečat pripadal nekoč samemu Halil begu, ki ga je vrgel proč, preden so ga Benečani ujeli.

d Plače hočejo povečati vsem začasnim mestnim uslužbencem v Karlovcu. Do zdaj so dobivali ti začasni uslužbenci najmanj po 600 din plače, odslej pa se bo ta najnižja plača povečala na 800 din. Očelom številnih otrok in onim, ki imajo že večje število let službe, bodo dodali nekaj več kot ostalim. Vest o tem, da se je karlovaški župan odločil za povišanje plače nižjim mestnim uslužbencem, je zaletela na veliko veselje, posebno pri najrevnejših.

d Tudi zaanimivost. Ze 2 meseca je menda neprestano pijan neki Rada Višnjevčanin iz

Japonski „junaki smrti“

Iz časopisja izvemo nekatere zanimive podrobnosti o prvih krvavih praskah med sovjetskimi in japonskimi četami. Najbolj značilen vojaški dogodek te kratkotrajne vojne je bila borba Japoncev proti 50 sovjetskim tankom, ki so navalili na japonske čete kot predhodnica sovjetske pehote, ki je imela nalog, napasti potem. To se je zgodilo pri Saeringingu zadnjega julija. Japonsko poveljstvo je uvidelo, da se proti tankom ne bo moglo boriti in je že mislilo na umik, da se izogne nepotrebnim žrtvam. Končno so se poveljniki odločili drugače in so izdali povelje, da morajo vojaki ostati na svojih mestih do smrti. Poveljstvo je nadalje zapovedalo tako imenovani »četi smrti«, naj po dobljenih navodilih napade sovjetske tanke. Napad da naj izvedejo posebe določeni »junaki smrti« z ročnimi granatami v rokah. Vojakova dolžnost

je, da se z granato v roki vrže nasproti tanku, in ko ga je dosegel, da tankaj sproži granato, ki eksplodira, razmeče tank in raztrga seveda tudi napadalec in napadence. — »Junak smrti« je bil v tem primeru vojak Mavavura, ki se je vrgel na prihajajoč tank, zagnal vanj granato, in bil seveda v istem trenutku raztrgan na drobne kosce s tankom vred. Takoj nato je napadla na sličen način četa smrti še druge tanke, ki so jih na ta način pogladi v zrak 11, isto število so jih ujeli z moštvo vred, ostale pa so pogladi v beg. Sovjeti so pri tem napadu izgubili skoraj polovico svojih tankov in je izid te bitke napravil pri sovjetskih poveljstvih porazen vtis. Vrednost tankov pri takšni požrtvovalnosti, kot so jo pokazali japonski »junaki smrti«, seveda silno pade. Hudo bo, če so zopet vname svetovna vojna.

okolice Rume v Sremu. Pravijo, da ga takšna bolezen prime vsako leto ob tem času, ko začne kuhati žganje, tako zvano »dudovačoc.«
 »Dudovačac« je tako rekoč neke vrste sezonska pijača, ki kmalu mine. Zato se tudi Radi vsako leto tako mudi piti, da je navadno kar po dva meseca in še več neprestano pijan. Ljudje v tamkajšnjem kraju imajo tako na leto vsaj eno zanimivost, to je takrat, ko se Rada strezni.

d Predsednik poljske republike skozi Ljubljano. V noči od onega petka na soboto se je točno o polnoči vračal skozi Ljubljano z brzovlakom predsednik poljske republike Moseicki, ki je bil tri tedne na oddihu v Lovranu pri Opatiji. Predsednik Moseicki je odpotoval iz Lovrane čez St. Peter. Predsednik je nadaljeval svoje potovanje proti Dunaju in dalje proti svoji domovini.

d Nad 500 hmeljarjev se je sešle na Veliki Šmaren v Celju. Sklenili so med drugim, da ostane plača obiralcev kakor je bila dosedaj: za škač hmelja 2 din brez hrane, s hrano 1.50 din. Predsednik Hmeljarske zadruge g. Mihelčič je nazadnje prebral zahteve, ki so jih navzoči burno pozdravili. Ustanovi naj se čimprej hmeljarska selekcijska postaja. Vidimo, da naš hmelj peša; Savinjske doline brez hmelja ni. Čimprej naj se uzakoni hmeljarski zakon, s katerim bo naš hmeljar dobil zakonito podlago, da bo lahko zahteval za kršitev pravic tudi kazni. Za ureditev hmeljskih cen je potrebno Hmeljarski zadrugi posojilo.

d Poštenje več velja... Letos, marca meseca, je pogorela stara, skoraj podrta žaga ob poloku pri St. Vidu nad Cerkuico. Žaga je bila zavarovana za 30.000 din. Pred sodiščem so bili oni dan obsojeni zaradi zločina prevare iz naslova požiga: solastnik žage Janez Otoničar iz Ponikev na šest mesecev strogega zavora, na 2000 din denarne kazni in na 500 din povprečnine, ker je zasnoval požig in k temu nagovarjal soobtoženca. Ludvik Štrifot iz Cajnarjev na pet mesecev strogega zavora in 240 din denarne kazni, ker je dejansko žago zažgal, in France Cimperman s Kruščega pri St. Vidu na šest mesecev strogega zavora in 240 din denarne kazni, ker je drugega pripravil do požiga.

d Samostojno je začel poslovati 12. avgusta Pokojninski zavod v Beogradu. Vse predpriprave je izpeljal ljubljanski Pokojninski zavod. Naj bi tudi v drugih še važnejših zadevah obveljalo načelo: »Vsakemu svoje!«

d V šolo se vrnili tateri na Dobovo pri Trbovljah. Neznani zlikovec je odnesel iz stanovanja šolske upraviteljice Juršič Hedvike in učiteljice Kac Ljudmile mnogo pe-

riila, oblek, odeje in čevljev v skupni vrednosti 6000 din. Očividno je storilec iskal denar, ki ga pa umevno ni mogel najti. Obveščene so žandarmerijske postaje. Opozarja se tudi občinstvo pred nakupom ukradenih stvari. Perilo je zaznamovano z začetnimi črkami imenovanih.

d Državno priznani enoletni trgovski tečaj pri trgovskem učnem zavodu (Dopisna trgovska šola v Ljubljani, Kongresni trg 2, vpisuje dnevno od 9. do 12. ure in od 4. do 6. ure popoldne. Tečaj je priznan najboljši. Izpričevala o zaključnem izpitu tega tečaja služijo absolventom kot odkaz redno dovršene vajeniške dobe in poldrugega leta pomočniške prakse v trgovinski obrti. Zavod razpolaga z zares odgovarjajočimi, velikimi učilnicami in zbirkami ter ima edinstveno lego v središču mesta. Vodstvo in učno osebje kvalificirano, pouk vzoren. Vsa pojasnila daje vodstvo zavoda brezplačno.

n Veliko zdravilišče za delavce bodo zgradili v bližini Gornjega Matejevca v Srbiji. Ono nedelje so bile v kraju Trebinska reka, kjer bo to zdravilišče stalo, velike svečanosti. Zdravilišče bo zgradil Osrednji urad za zavarovanje delavcev. Stalo bo okoli 10 milijonov dinarjev in bo namenjeno zdravljenju delavcev iz moravske in vardarske banovine. Zdravilišče bo stalo precej globoko v dolini, v nadmorski višini 500 m. Za takšno ustanovo je ta kraj zelo prikladen, ker nudi, kakor pravijo, vse pogoje za učinkovito zdravljenje. Zdravilišče bo urejeno po najnovejših izkustvih.

d Zelo pametna ministrska odločba. V zvezi z ustanovitvijo jugoslovanske ženske nogometne zveze je ministrstvo za telesno vzgojo proučilo mnenje svojega strokovnega poročevalca in sklenilo, da ne odobri pravil te zveze in da je ne vnese v vrsto organizacij, ki spadajo pod nadzorstvo tega ministrstva. Tako je ministrstvo sklenilo zato, da obvaruje ženske, ki se ukvarjajo s športom, pred nogometom kot tekmovalnim športom, ker ni v duhu koristne telesne vzgoje žensk.

d Pri ženah, ki več let trpe na težki stolici, deluje vsakdanja uporaba naravne »Franz-Josefove« grenke vode, zavžite zjutraj in zvečer po četrtinki kozarca, zelo uspešno. Tudi bolj občutljive pacientke rade jemljejo »Franz-Josefovo« vodo, ker se že v kratki dobi pokaže zelo prijeten učinek.

Opt. reg. S. br. 2047038.

d Mesarski jubilej. Mesarji dravske banovine so se zbrali 14. in 15. avgusta v Mariboru, da proslave 50 letnico obstoja mariborskega združenja mesarskih mojstrov in se udeležijo občnega zbora Zveze mesarskih zdru-

Zadnje
zvečer -
prvo
zjutraj

Sargov
KALODONT
proti zobnemu kamnu

ženj v dravski banovini. Proslava bi bila še bolj pomembna, ako bi gg. mesarji ob lepem jubileju znižali cene mesu in mesnim izdelkom.

d Za Ruse v Jugoslaviji ni slabe poskrbljeno. Državna komisija za podpiranje ruskih beguncev je objavila število o ruskih begunskih. Po teh podatkih živi v Jugoslaviji sedaj 31.500 ruskih beguncev. Prvotno izseljenstvo je znašalo 45.000, deloma pa so se ruski begunci izselili iz naše države, deloma so pomrli. V naši državi imajo ruski begunci za svoje otroke več srednjih šol. Leta 1923 so imeli 13 srednjih šol, ki so bile večinoma nepopolne; sedaj jih imajo 4. V Beogradu imajo deško in dekliško gimnazijo, v Beli Cerkvi pa kadetsko in dekliško šolo. Sorazmerno z znižanjem števila ruskih srednjih šol se je zmanjšalo tudi število ruske šoloobvezne mladine. L. 1923 jih je bilo še 2557, danes jih je samo še 857. Državna komisija za podpiranje ruskih beguncev pa vzdržuje v posameznih krajih tudi nekoliko ljudskih šol za ruske otroke. Te šole obiskuje 611 učencev in učenk. Da zavzemajo v Jugoslaviji ruski begunci razna uradniška in druga lepa mesta in celo stolice vseučiliških profesorjev — je pa itak znano.

n »Štorkljac in smrt obenem. V neki hiši v Sarajevu so pred kratkim pričakovali »veselega dogodkac. V sobi so čakali, kdaj se bo oglasila »štorkljac, medtem pa se je v kuhinji igral triletni domači sinček in se sukal okoli štedilnika. Po nesreči je zadel ob lonec vrele vode ter ga zlijl nase. Dobil je pri tem tako hude opekline, da je kmalu po prevozu v bolnišnico umrl.

n Opanke so jih rešile. Celo krdelo konj je ubila te dni strela v Crkvicah v Črni gori. Dva tamkašnja kmeta in kmetica Andja so vodili z drvni natovorjene konje iz Crkvie proti domu. Konji so bili privezani drug z drugim z železnimi povodci. Med potjo je to karavano zalotila nevihta. Začelo je grmeti in treskati. Strela je udarila tudi v te konje in jih vse do zadnjega ubila. Nezavestna sta padla na tla tudi oba kmeta. Strela ni ošvrknila edino le kmetice Andje, ki je konje vodila za navaden, nekovinat povodec. Ko je

Dekleta, v gospodinjsko šolo!

S 1. novembrom se začne sedemtrideseti tečaj kmetijske gospodinjske šole, ki bo trajal deset mesecev. Učenke stanujejo v zavodu, ki je pod vodstvom šolskih sester. Pouk je teoretičen in praktičen. Teoretični obseg verouk, vzgojeslovje, računstvo, slovenščina, kemija, knjigovodstvo, žiloznanstvo, gospodinjsvo, zdravstvo, vrtnarstvo, sadjarstvo, mlekarstvo, živinorejstvo in poljedelstvo. Praktično se učenke veščajo v kuhanju in konzerviranju, ročnem in strojnem šivanju, preji in tkanju, pranju in likanju, mlekarstvu in sirarstvu, vrtnarstvu itd. Učenke, ki se žele izveščati za samostojno vodstvo večjih gospodinjskih obratov, morejo ostati na zavodu dve leti, da spopolnijo in poglobijo svoje teoretsko in praktično znanje. — Popolna oskrbnina znaša mesečno 450 din. Za manj

imovite je nekaj znižanih mest. Sprejeta učenka naj vzame s seboj obleko, perilo in obutev, potrebno za delavnico in praznik. Nadalje: dva para rjuh, štiri prevleke za blazino, štiri brisače in štiri serviete. Perilo je lahko iz domačega platna.

Dekleta, ki hočejo biti sprejeta v šolo, morajo: 1. dovršiti 16. leto in biti zdrave ter moralno neporečne, 2. predložiti zadnje šolsko spričevalo, 3. navesti stan in pokle staršev, 4. predložiti obvezno izjavo: a) učenke, da se bo ravnala po hišnem redu, b) staršev ali varuha, da bodo krili stroške šolanja. — S temi podatki in prilogni opremljeno, lastnoručno pisano, nekolokovano prošnjo za sprejem naj pošljejo na Vodstvo gospodinjske šole v Marijanšču v Ljubljani vsaj do 20. septembra 1938.

strela pobila na tla vso karavano, je brz odbitela v bližnjo vas in obvestila ljudi, kaj se je zgodilo. Ti so brz prenesli v vas oba nezavestna kmeta, kjer je zdravnik ugotovil, da ju je strela samo omamila, ter odredil njun prevoz v bolnišnico. Srbski časopisi pišejo, da je bila za ta dva kmeta vsa sreča v tem, da sta imela tedaj, ko je udarila strela, na nogah gumijaste opanke, če ne bi ju bila strela gotovo ubila.

d Za tiste, ki imate otroke v mestnih šolah. Davčni zavezanci, ki bodo rabili ob vpisu svojih otrok v srednjo ali višjo šolo potrdilo o višini neposrednega davka zaradi odmere šolnine, se pozivajo, da si nabavijo iste čimprej, da jim ob koncu počitnic zaradi velikega navala ne bo treba predolgo čakati. Prošnja se kolekuje z 10 din, potrdilo z 20 din, prepis istega pa z 10 din.

d Zveza Slovenije z morjem. Ni še potekel mesec od političnega obhoda proge Črnomelj—Vrbovsko na območju naše banovine, je že sledil nov ukrep, ki kaže, da se to, za Slovenijo življenjsko važno vprašanje bliža dejanski rešitvi in da bodo dobili to progo. Iz Belgrada poročajo, da je v »Službenih novinah« z dne 6. avgusta že razpisana licitacija za zgradbo prve delnice te železniške proge. Licitacija bo dne 7. septembra v oddelku za gradbo železnic v Belgradu. Gre za dela na prvi delnici te proge in sicer od km 8.840 počenši od Črnomlja. Na tej licitaciji imajo pravico sodelovati samo domača podjetja.

d Za višje delavske plače. Ban moravske banovine je v smislu uredbe o minimalnih delavskih mezdah izdal naredbu, da morajo vsa podjetja zvišati mezde nekvalificiranemu (strokovno neizobraženemu) delavstvu za 20 odstotkov.

d Za izboljšanje našega konjerejstva se uporabljajo razen drž in banovinskih žrebcev tudi zasebni, ki se licencirajo. Število teh žrebcev je mnogo večje kakor število drž in banovinskih. Lastnikom takšnih žrebcev, ki lahko dokažejo uspešno delo za izboljšanje naše konjereje, je treba izkazati priznanje s podelitvijo denarnih podpor za vzdrževanje in plemensko uporabo teh žrebcev. Odgoj žrebcev, posebno toplokrvnih plemen, zahteva mnogo denarja in traja precej dolgo. Razen žrebcev igrajo pri izboljšanju konjereje važno vlogo tudi plemenske kobile. Potrebno je, da se najboljši med njimi ugotove in

Po političnem zatišju v poletju se je zopet pričelo živahno vrvenje. Ministri in politiki potujejo iz kraja v kraj in prirejajo politične shode. Vse kaže, da ni več daleč do državnozborskih volitev. Na sliki vidimo, kako so sprejeli ministra Cvetkoviča v njegovem rojstnem mestu Nišu.

popišejo in da se njihovi lastniki na podlagi denarne podpore obvežejo, da jih bodo racionalno uporabljali. Glede na vse te okoliščine je kmetijsko ministrstvo dovolilo banskima upravama dunavske in savske banovine, kjer je konjerejstvo najnaprednejše, po 200.000 din podpore, vsem drugim pa po 100.000 din, skupaj torej en milijon 100.000 din za nagrade konjerejev in lastnikom dobrih plemenskih žrebcev. V ta namen morajo banske uprave v glavnih središčih konjereje, vsaka na svojem področju prirejati razstave plemenskih žrebcev, nagraditi plemenske žrebce ter jih vpisati v matične knjige.

d Največje zasebno trgovsko učilišče. — Znani, državno priznani »Christofov učni zavod«, Ljubljana, Domobraska cesta 15, je letos znatno razširjen, najmodernejše opremljen. Posebnost bodo učilnice za pisarniške vaje in strojepisnica. To bo edinstveni zavod te vrste v državi, potrjen tudi od ministrstva. Učence(ke) pripravlja za vsakovrstno pisarniško službo, po polletni praksi lahko odpro

tudi lastno trgovino, kar je važno zlasti za otroke trgovcev in obrtnikov. Poučujejo prvovrstne učne moči, profesorji. Kdor želi podrobne informacije, naj piše na ravnateljstvo za brezplačni prospekt s slikami. Mesečna šolnina 180 din. Vpisovanje vsak dan. Lani je zavod obhajal 35-letnico obstoja, je najstarejši in največji te vrste. K napredku mu iskreno čestitamo in ga najtopleje priporočamo.

d Vsem bralcem »Domoljuba« priporočamo našo domačo trgovino F. I. Goričar — Ljubljana — Sv. Petra cesta 29, ter opozarjamo na njen današnji oglas.

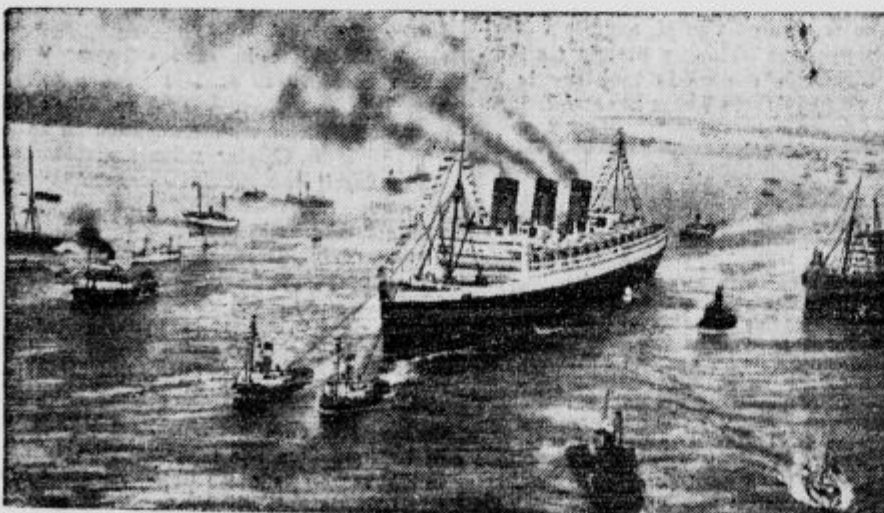
d Proti trdi stolici in zlati žili, združeni z navalom krvi, utripanjem srca in glavobolom je naravna »Franz-Josefova« grenka voda že od davnine preizkušeno domače sredstvo. Prava »Franz-Josefova« voda milo učinkuje in sigurno otvarja, a vrhu tega tudi v zastarelih slučajih ne odreče.

Ogl. reg. S. br. 30474/25.

IZ DOMAČE POLITIKE

n Dr. Maček in njegovi ožji politični prijatelji so prišli v nedeljo 14. septembra končno vendarle v Belgrad. Sestal in posvetoval se je dr. Maček samo s srbskimi opozicionalci, torej s predstavniki manjšine srbskega naroda. Vzlje temu so dr. Mačka Belgrajčani vljudno sprejeli. Uradno poročajo, da zahteva opozicija ukinjenje ustave in volitve v ustavodajno skupščino.

p Velika zmaga stranke JRZ pri občinskih volitvah. Dne 14. avgusta so bile v Sv. Križu pri Kostanjevici zadnje letošnje občinske volitve, ki so za zaključek pokazale pomembno zmago JRZ v tej občini. Skupno je bilo volivnih upravičencev 792, od teh se je udeležilo volitev 617, torej 77%. Prva lista z nosilcem Kerinom Francem (JRZ) je dobila 506 glasov, druga lista z enosilcem Antonom Kodričem (združena opozicija) pa je dobila samo 111 glasov. Tako pripade listi JRZ 23 mandatov, listi opozicije pa samo 1

Največjo in najhitrejšo ladjo sveta, »Kraljica Marijica« vodijo po uspeli vožnji v pristanišče. Na sliki je dobro videti razliko med navadnimi parniki in med orjakom v sredi

odbornik. Volitve so potekle v najlepšem redu ter so naši pristaši vzeli izid volitev z velikim navdušenjem na znanje.

P Nekateri gredo na levo, nekateri na desno. Pristaši nekdanje HSS so te dni praznovali 10 letnico smrti Stefana Radiča, ki je umrl 8. avgusta 1928. Sin pokojnega Vladimira Radiča v svojem glasilu »Narodni valc« piše: »Z njegovo smrtjo je nastopila izguba in praznina, ki je nikoli ne bo mogoče izpolniti. Zato ni čudno, če smo Hrvatje danes v takem položaju. Primerjajmo samo delo velikega pokojnika s tem, kar se danes dela. Neštetokrat sem že elišal: Če bi bil predsednik še živ, bi bilo vse drugače.« Prof. Magličević, eden izmed najbližjih sodelavcev Vladimira Radiča, pa piše v svojem listu »Dom«: Razumljivi so vzdihni Hrvatov, zlasti Hrvatov kmetov po velikem učitelju, rajnikom Stefanu Radiču. Brez njega je zadnjih deset let letelo mimo nas brez kakršnegakoli sadu. Prav v nobenem oziru nič dejanskega. Dajali so nam poguma z nekimi prijatelji in prijateljstvi po inozemstvu. Ali smo takih prijateljev v inozemstvu res kaj imeli, ne vemo, danes pa za gotovo vemo, da se moramo z ozirom na inozemstvo zanašati samo na sebe. Eno pa je gotovo res, da smo namreč v Belgradu imeli veliko prijateljev, pa se je njihovo število do danes močno zmanjšalo, če ne celo — razpolovilo. Mesta na Hrvaškem so očividno nezadovoljna s hrvaško politiko in se odklikajo od vodstva pristašev dr. Mačka in gredo nekateri na levo, nekateri na desno. Kaj pa bo potem, če ta bolezen zaide tudi na deželo?<

NESREČE

n Strela užiga. V Frajhamu v Pohorju je v noči na oni petek udarila strela v gospodarsko poslopje posestnika Kovačnika ter poslopje zažgala. — V Bojtni je zadela ista nesreča posestnika Rafolta, ki mu je zgorelo radi strele gospodarsko poslopje, kmetu v sosesčini pa je strela ubila kravo.

n Smrtna nesreča kolesarja. Ono sredo okoli 6 zvečer se je na cesti, ki se vzpenja proti Tremerjem pod cerkvijo, pripetila kolesarska nesreča, ki je zahtevala življenje mladega rudarja Bradača Antona iz Pečovnika pri Celju. Iz Celja je peljal proti Laškemu neki tovorni avtomobil iz Radeč, na katerega se je nesrečni delavec obesil ter vozil tako naslonjen malo hitreje. V Tremerju je pripeljal z nasprotni strani neki osebni avtomobil. Voznik tovornega avtomobila je pritisnil zavore, da bi laže pasiral avtomobil, pri tem pa je tovorni avtomobil sunil kolesarja nekoliko od sebe, da je prišel kolesar pod osebni avtomobil, kjer si je razbil lobanjo in nato v bolnišnici umrl.

n Sree ji je zastalo. V Hotemažah je bila že nekaj časa na počitnicah 3 letna hčerka mojstra v tovarni »Semperite«, Romana Frankovič iz Kranja. V petek popoldne se je šla z drugimi otroki kopat v bližnji potok. Dekletce se je v vodi spotaknilo in padlo. Čeprav so otroka takoj spravili iz vode in poklicali zdravnika, vendar ni bilo rešitve. Zdravnik je ugotovil, da se je mala Romana pri padcu v vodo tako prestrašila, da ji je zastalo srce in je takoj izdihnila.

n Požari zaradi strele. V Starem Logu pri Pragerskem je strela povzročila dva požara. Zelezničarju in posestniku Francu Šosterju je zažgala gospodarsko poslopje. Kma-

Fantje, v kmetijsko šolo!

Na banovinski kmetijski šoli na Grmu pri Novem mestu se prične novo šolsko leto začetkom novembra 1938. Šola ima dva oddelka: letno in zimsko šolo. Letna šola traja eno leto, zimska pa dve zimi po 5 mesecev. To zimo, ki pride, se vrši samo II. tečaj. Letos se torej sprejemajo učenci samo v celoletno šolo. Vsi učenci stanujejo v zavodu (internatu), kjer imajo vso oskrbo. Sprejmejo se pridni, dovolj nadarjeni sinovi kmečkih staršev, ki bodo po končanem šolanju ostali na kmetiji. Lastnoročno pisane prošnje za celoletno šolo, kolkovane z banovinskim kolkom za 10 din, je poslati ravnateljstvu banovinske kmetijske šole na Grmu pri Novem mestu čimprej, najkasneje pa do 10. septembra t. l. Prošnji je priložiti: 1. krstni list, 2. domovnico, 3. zadnje šolsko spričevalo, 4. spričevalo o нравnosti o onih prošilih, ki ne stopijo v zavod neposredno iz kakke druge šole, 5. izjavo staršev odnosa varuha (banovinski kolek za 4 din), s katero se zavežejo plačati stroške šolanja, 6. obvezno izjavo staršev ali varuha (banovinski kolek za 4 din), ki reflektirajo na banovinsko ali kako drugo štipendijo iz javnih sredstev, da bo njih sin ali varovanec ostal pozneje na domači kmetiji, v nasprotnem primeru pa, da povrnejo zavodu sprejeto podporo iz javnih sredstev, 7. uradno potrdilo občine o velikosti posestva, o davčnem predpisu ter družinskih in premoženjskih razmerah staršev (kakor številčno stanje družine, posebne razmere, koliko rede konj, goveje živine, prašičev in podobno). Starost najmanj 16 let in najmanj z dobrim uspehom dovršena osnovna šola. Pri vstopu v šolo napravijo učenci kratek sprejemni izpit iz slovenščine in računstva, katerega so oproščeni absolventi dveh ali več razredov meščanske šole ali kakke nižje srednje šole. Hkrati se preišče njih zdravstveno stanje po šolskem zdravniku. Mesečna oskrbina znaša od 300 do 75 din po premoženjskih in družinskih razmerah

prosilca in se plačuje mesečno vnaprej. Prosilci za banovinsko znižano mesto morajo priložiti pod točko 7. navedeno občinsko potrdilo o velikosti posestva in višini letnih davkov z navedbo družinskih in gospodarskih razmer.

★

Zimska kmetijska šola v Sv. Jurju ob j. šol. I. tečaj te zimske kmetijske šole se prične dne 3. novembra 1938 ter traja do 31. marca 1939. Isti učenci bodo prihodnje leto sprejeti v II. tečaj, ki bo ravno tako petmesečen. V zimski šoli bodo sprejeti zdravi, najmanj 16 let stari sinovi kmečkih staršev, določeni, da ostanejo na domači kmetiji. Gojenci stanujejo v zavodu, kjer dobe vso oskrbo. — Lastnoročno pisane prošnje, kolkovane z 10 dinarskim banovinskim kolkom, je poslati ravnateljstvu kmetijske šole v Sv. Jurju ob juž. šol. najpozneje do 1. oktobra 1938. — Prošnji je priložiti: krstni list, domovnico, zadnje šolsko spričevalo, spričevalo o нравnosti, izjavo staršev odnosa varuha (banovinski kolek 4 din), s katero se zavežejo plačati stroške šolanja in da ostane prosilec po dokončani šoli na domači kmetiji; končno davčno ali občinsko potrdilo o velikosti posestva in višini neposrednih davkov, kar je potrebno v dosegu banovinskega prispevka. Navesti je tudi točen naslov prosilca in zadnjo pošto. — Oskrbina znaša mesečno od 100 do 300 din in ne določiti po premoženjskih razmerah staršev. Prednost zimske šole je v tem, da se kmečki sinovi v zimskih mesecih teoretično in deloma praktično izobrazijo v vseh kmetijskih panogah, poleti pa pomagajo doma na kmetiji, da ni treba gospodarju najeti drugih delavcev; druga prednost pa je, da gospodar laže poravnava oskrbino v enem letu za pet mesecev kakor za enajst in pol meseca. Kmečki fantje, ki se zanimajo za tako kmečko izobrazbo, naj čimprej vložijo svoje prošnje na gornji zavod.

lu ko so izbruhnili plameni pri Šosterju, je udarila strela v gospodarsko poslopje posestnika Ivana Godeca. Tudi to se je vnelo, ogenj pa je zajel tudi hišo ter vse skupaj uničil. Pri Sv. Marku niže Ptuja je strela zažgala gospodarsko poslopje in hišo posestnika Petra Primožiča. V Bukovcih je zažgala strela pri posestniku Matiji Slatiču. V noči na ono nedeljo pri Sv. Barbari v Slov. goricah je ob priliki nevihte udarila strela v Kacovo hišo ter je uničila vse imetje. V St. Ilju je udarila strela v stanovanje orožniškega narednika Antona Zupana. K sreči pa ni napravila večje škode, pač pa je pri šviganju iz stanovanja na prosto udarila v kurjo družino v kurniku ter ubila tri piščance. V Spodnji Ložnici pri Slovenski Bistrici je udar strela povzročil požar pri posestniku Kušarju. Zgorelo mu je gospodarsko poslopje ter se cenil škoda na 50.000 din.

n Nesreča ne počiva. V Ljubljani stanujoči zidar Anton Menard, doma iz Črešnjice pri Dobrunjah, je belil stavbo. Stal je na 8 m visoki lestvi. Z mokrim čopičem se je je po naključju dotaknil električne žice. Tok ga je tako stresel, da je padel z lestve. Dobil je hude notranje poškodbe in pretres možganov. — V bolnišnico so pripeljali delavca Oskarja Štoreka, doma iz Deseniča, Pregrad, Hrvaško. Zaposlen je bil kot delavec v Spodnji Ložnici pri Zalcu. V gozdu je drvaril. Trska mu je odletela v desno oko, ki je bilo hudo poškodovano. — V kamnolomu v Paki pri Velenju je padel delavec Vodeniku Viniku velik kamen na trebuh in mu je poškodoval drobovje. — Težko naloženi tovorni avto, last trgovca Lukmana iz Šoštanjca, je zdrčal pri celjskem Smartnem s ceste ter se prevrnil v 2 m globok jarek. Na avtomobilu je bilo 2000 kg raznega blaga ter 5 dalmatinskih krošnjarjev, katere je šofer vzel na avto-

mobil. Poškodoval se je pri prevrnitvi samo krošnjar Nikola Matičič, katerega so morali odpeljati v bolnišnico. — Te dni je na postaji Pragersko pri premikanju vagonov odrezalo nogo pod kolenom 38 letnemu nadpremičaku Bohaku Jerneju. — V Semiču se je ponesrečila 13 letna Anica Ceparferjeva, hčerka gostilničarja. Padla je z voza pod voz ter dobila hude in nevarne poškodbe na vsem telesu.

n Do smrti ga je povail. Avto seveda! Samski delavec, 33 letni Andrej Brinšek, stanujoč na Otoku, občina Mošnje pri Radovljici, se je ono nedeljo vračal z Brezij domov proti Mošnjam. Med potjo je mimo pridrvel neznan avtomobilist, ki je Brinška podrnil na tla in ga vrgel v občestni jarek. Dobil je hude poškodbe po glavi. Prebita mu je bila lobanja in je dobil pretres možganov. Z avtom so ga takoj prepeljali v ljubljansko bolnišnico, kjer je Brinšek poškodbam podlegel.

n Na cementnem tlaku se je ubil. Pri Sv. Miklavžu so našli te dni pri posestniku in gostilničarju Hergu zjutraj pod hlevom na cementnem tlaku mrtveca. Bil je to 60 letni sodarski pomočnik Jožef Klaneček iz Spod. Polskave. Klaneček je delal pri Hergu sodarska dela. V nedeľjo je šel domov po orodje, med potjo nazaj k Hergu pa se je ustavil v Sugadinovi gostilni ter je popil precej vina. Potem se je odpravil spet na svisli Hergovega hleva. Ko pa je oмотen piezal po lestvi navzgor, je zgubil ravnotežje ter je padel. Na cementnem tlaku se je ubil.

n Zgorel je kozolec posestnika Antona Adamiča na Vidmu pri Dobrepoljah.

n V kozolec je udarila strela v Podgorju pri Kamziku. Kozolec, last posestnika Franca Vidica, je zgorel.

n Iz 40 m globoke grape pobrali živega. V nedeľjo, dne 14. avgusta se je medtem, ko je bila v novo zgrajeni cerkvi sv. maša za

RAZGLED PO SVETU

Bratomorna vojna v Španiji

Uradno poročilo nacionalističnega vrhovnega poveljstva pravi, da so nacionalistične čete z velikim uspehom nadaljevale svoje vojaške operacije na bojišču pri Ebru. Nacionalisti so ponovno zagospodovali nad Pandonskimi gorami, s katerih so potisnili sovražnika ter mu prizadeli težke izgube. — Na estramadurskem bojišču so nacionalistični oddelki zavzeli važne sovražne postojanke na odseku Val de Gaballerosa. Sovražnik je pustil na bojišču nad 200 mrtvih. Nacionalisti so vjeli kakih 50 sovražnih vojakov. — Na

odseku pri Cavase nacionalisti še dalje napredujejo vzdolž proge, ki vodi za Ciudad Real. Nacionalistična letala so sestrelila tri sovražna letala ter izvršila nekaj uspešnih poletov. — Uradno poročilo rdečega vrhovnega poveljstva pravi, da so republikanske čete na bojišču pri Ebru odbile šest nacionalističnih napadov na postojanke rdeče vojske pri Balaguerskem mostu. Poročilo vrhovnega poveljstva komunistične vojske pa priznava svoje neuspehe na estramadurskem bojišču.

planince, na »Njivici« pripetila huda nesreča, ki bi po vseh okoliščinah morala biti smrtna, a po čudnih naključjih ne bo imela smrtnih posledic. 24 letni Franc Semeja, doma iz Duplice pri Kamniku, je namreč padel na »Njivici« čez previs v 40 m globoko grapo, kjer so ga pobrali še živega in ga v najhitrejšem času prenesli najprej v Stahovico, nato pa prepeljali v ljubljansko bolnišnico. Poškodbe niso neznatne, vendar je upanje, da Same okreva.

n Razne nezgode. Avtomobil je trčil s kolesom, na katerem se je peljala Zupan Antonija iz Srakovelj pri Visokem v občini Šenčur. Tončka je dobila hude poškodbe. — Iz Vrhopolja so pripeljali v ljubljansko bolnišnico 4 letno posestnikovo hčerko Ivanko Kotnikovo. Deklece se je preveč približalo štedilniku, pa se ji je vnela oblečka. Deklece je bilo na mah v ognju. S težavo so domači pogasili plamene na njej. Otrok je dobil smrtonvarne poškodbe.

n Še nekaj nezgod. S kolesom se je zaletel v ljubljanski tramvaj 38 letni trgovski pomočnik Herman Pečarič. Hude poškodbe na rokah. — Dinamitna patrona je eksplodirala v roki 26 letnega dninarja Novaka Avgusta v Stopniku pri Vranskem v kamnolomu in ga hudo poškodovala. Zlomilo mu je roko. — V Podgorju ob juž. žel. je zasulo kamenje v kamnolomu 32 letnega posestniškega sina Delaveci so ga rešili izpod kamenja, ki mu je zlomilo roko. — S kolesom se je zaletel v drevno 26 letni posestnik Klinar iz Svetja pri Celju. Zlomil si je ključnico. — V Bukovju pri Slivnici je začela goreti v noči od 8. na 9. avgusta kočja 58 letni kočarici Juliji Povalej. Zenska se je lotila gašenja, pri tem pa se je opekla po vsem telesu, da so jo morali z rešilnim avtomobilom pripeljati v celjsko bolnišnico.

d Pri zaprtju ali pa pri motnjah v prebavi vzemite zjutraj na tešče kozarec naravnega »Franz-Josef« vode

NOVI GROBOVI

n Kje je tista deklica, v vrtu je sedela ... V Rušah je umrla uradnica Rozalija Bečelova. — V Šmartnem pri Litiji so pokopali žagarja Antona Simončiča. — V Mokronogu so dajali v grob gostilničarja in trgovca v Zagradcu pri Stični Koželja Gortija. — V Kozjem je umrl posestnik Franc Guček. — V Ljubljani so odšli v večnost: vseučiliški vratar v p. Franc Jeram, uradnik drž. železnic v p. Franjo Kisel in učiteljica v p. Marija Gale. Naj počivajo v miru!

Obrtniški tabor v St. Vidu

Zveza slovenskih obrtnikov priredi ob zaključku 5. obrtne razstave v St. Vidu nad Ljubljano velik obrtni tabor dne 21. avgusta 1938 z naslednjim sporedom: 1. Ob 9. sveta maša, katero bo daroval častiti gospod dekan Valentin Zabret. — 2. Ob 10. občni zbor Zveze slovenskih obrtnikov v cerkveni dvorani v St. Vidu nad Ljubljano. — 3. Ob 11. veliko obrtniško zborovanje v veliki dvorani ljudskega doma v St. Vidu na Ljubljano. — Govorijo: 1. Predsednik Zveze slovenskih obrtnikov Karl Kavka, 2. predsednik obrtnega odseka zbornice za TOI Ivan Ogrin, 3. podpredsednik Zveze slovenskih obrtnikov Ivan Šimenc, 4. predsednik Društva slovenskih obrtnikov iz Novega mesta gospod Pelko, 5. predsednik Društva obrtnikov v Kranju Jurij Polak in drugi. — Obravnavala se bodo tekoča preta obrtniška vprašanja. Dolžnost vseh zavednih slovenskih obrtnikov je, da pridejo v nedeljo, dne 21. avgusta 1938, na svoj tabor v St. Vid, da s tem ukrepijo udarnost obrtniških vrst za pravice obrtnega stana.

ITALIJA

s Goriška prefektura je kaznovala večje število domačinov v Renčah, Kanalu in Gorenjah, ker so baje računali letoviščarjem previsoko najemnino za sobe. Od prefektore so dobili ukaz, da morajo vrniti vsem strankam presežek nad ceno, ki jo je določila oblast, poleg tega pa plačati kazen v denarju, tako da so brez dvoma zaradi neinformiranosti izgubili še ono, kar bi sicer lahko zaslužili od poletnih gostov. — V Vlačah je umrla Ana Duša, sestra Katarine Cotič, žene svoječasnega glavnega urednika tržaške »Edinosti«. Dosegla je 83 let. Dolgo vrsto let je preživela v Egiptu kot vzgojiteljica. — Na Vrsniku pri Ledinah je 2. t. m. divjala huda nevihta, ki je zahvlevala tudi človeško žrtev. Strela je namreč udarila v Frančiško Podobnikovo, poročeno Kavčič, staro 43 let, ki je sedela pri odprtem oknu z majhnim otrokom v naročju. Zena je šla takoj mrtva, otrok pa je ostal nepoškodovan. — Tržaški župan Salemi, po rodu Zid, je odstopil ter je bil za njegovega naslednika imenovan dosedanj podžupan Marccuci. — Predsednik italijanske vlade Mussolini obišče sredi septembra Trst in položi ob tej priliki temeljni kamen za vseučilišče v Trstu. — Oni petek 22. julija je med nevihto udarila strela v hlev posestnika Luke Velikonje p. d. Graparja v Sp. Kanomlji pri Idriji in ubila enega vola ter povzročila požar, da je v nekaj urah zgorel hlev z nad 100 kv. sena. Zgorela je tudi poleg ležeča kašča. Gasilci iz Sp. Idrije so takoj prihiteli na pomoč, da so obvarovali hišo in kozolec. Kmet ni bil zavarovan. — Za papeškega komornika, ki nosi naslov monsignor, je bil imenovan eden najbolj delavnih duhovnikov v deželi, dekan v Grgarju Lojze Filipič. Čestitamo! — Večletni župan v Trnovem pri Gorici Baggiani je moral odstopiti, ker ni poročen. — Strela je ubila na Stolu pri Borjani 13 letnega Alojzija Bona p. d. Čukovega. — Dne 28. avgusta poje novo mašo v Slovrencu v Brdih kapucinski redovnik Izidor Kodermac, brat volčanskega župnika. — Pri padcu s kozolca se je ubil Ivan Tomazin iz Idrije.

ČEŠKOSLOVAŠKA

s To in ono. Do demonstracij je prišlo v mestu Zuecu na Češkem. Socialno demokratski telovadci so imeli svojo prireditev, ki so jo pa začeli motiti Nemci drugih prepričanj. Polčija je precej hitro naredila red. Pri spopadkih je bila ena oseba ranjena. — Huda ne-

sreča se je pripetila poljakemu tiskovnemu odposlancu v Pragi, Kazimirju Vjezbijanskomu. Vjezbijanski se je peljal z avtomobilom, a je na nekem ovinku zavozil v pogrebni voz. Spremljevalec je bil na mestu mrtev, Kazimirju pa je udarec zlomil obe noge. — Ono nedeljo je bilo na Češkem veliko število shodov vseh strank. Na enem od teh shodov je neki minister dejal, da bodo narodne manjšine na osnovi narodnostnega zakona in drugih zakonskih predlogov dobile toliko pravic, kakor jih nimajo manjšine v nobeni državi. Bomo kmalu videli, če bo res. — Skozi poljsko pristanišče Gdynijo je odpotoval v Ameriko vodja ameriških Slovkov dr. Hletko. S seboj je odnesel tudi znani original piteburške pogodbe, ki jamči Slovakom v češki državi samostojnost in lastni parlament. Dr. Hletko je izjavil, da ni verjel, da imajo Slovaki v novi državi tako malo pravic.

POLJSKA

Izstop iz »Zveze narodov«? Glede na glavo, ki se širijo v tujem tisku o poljskem namenu, da ukine svoje zastopstvo pri ZN, izjavljajo dobro poučeni poljski politični krogi, da misli poljska vlada res ukiniti svojo odposlanstvo pri Zvezi narodov. Pripomniti je treba, da imajo nekatere velesile v Zenevi svoje zastopstvo, drugi jih pa nimajo, čeprav so članice ZN. Svoječas je imela Poljska urediti v okviru ZN mnogo vprašanj, danes je pa število teh vprašanj čedalje manjše. Mogoče bo Poljska odprla v Zenevi svoj konzulat, toda ta konzulat ne bo zastopal poljske republike v Zvezi narodov. Tudi o ponovni izvolitvi Poljske v svet Zveze narodov je bilo govora, vendar ni vlada ničesar sklenila, tem manj, ker je rok za predložitev kandidatur v svet Zveze narodov še dolg. — Vest je nejasna in skrita v diplomatsko meglo.

NEMČIJA

s Kar 1400 pisem dnevno. Državni komisar za bivšo Avstrijo pokrajinski vodja Bürckel, je izdal naslednji proglas: Moj urad izkazuje dnevno povprečno sprejem 1400 pisem in približno 700 obiskovalcev. Na podlagi te ugotovitve bo lahko celokupni javnosti razumljivo, če se obračam do vseh s prošnjo, da se obrnejo v vseh primerih najprej na okrajno in pokrajinsko vodstvo. S takim postopkom bo tudi omogočeno, da se bodo vse zadeve hitreje reševale. — Več tisoč italijanskih delavcev bo dobilo delo v Nemčiji. Nad 30.000 italijan-

skih kmetov je že zaposlenih pri kmetijskih delih. Novi delavci, ki jih bodo tjakaj poslali, bodo dobili delo v gradbeni industriji pod istimi pogoji, kakor nemški delavci.

FRANCIJA

s Tudi »duh časa«. Francoski časopis »La Croix« je natisnil te dni sledeči dogodek: Na avtobusni postaji v Parizu stoji duhovnik z Najsvetejšim na prsih. Hiti k bolniku, ki je smrtno bolan. Okoli duhovnika čaka množica delavcev. Pride avtobus. »Nič več prostora«. Duhovnik odpre suknjo in pokaže, kaj nese s seboj. »Na smrt bolan človek me čeka«. »Vstopite!«. Nihče ne ugovarja. Nihče se več ne pogovarja, nihče ne čita več časopis: Bog je tu. Delavec iz rdečega pariškega predmestja zapusti svoj sedež: »Gospod župnik, pojdite sem na moje mesto!«. V avtobusu tišina, mir. Ljudje premišljujejo. Na svoje prvo vs. obhajilo? Na zadnje? Dolgo je trajalo tako. Duhovnik pride končno do svoje postaje. Ko izstopi pozdravi in zahvali. »Nimate za kaj, da bi zahvaljevali. To je bilo najmanj, kar smo bili dolžni storiti.« — Zveza francoskih učiteljev in učiteljic, ki je bila zmeraj privesek francoskega levicarstva, je nedavno sprejela glavnega tajnika delavskih zvez Jauhauxa z žvižganjem. Predsedujoči je moral zaradi ropota zborovanje razpustiti in dati po policiji razgnati zborovalce.

s Prelom med rdečima strankama. Uradno glasilo socialistične stranke, ki jo vodi bivši francoski ministrski predsednik, sodrug Blum, piše: »Če bi morali dan za dnevom sproti objavljati grde napade od strani komunistov na našo stranko, potem bi bilo v našem listu premalo prestora. Komunisti igrajo dvojno igro. Nprestano pripovedujejo o skupnosti nastopa, o skupnosti organiziranega dela, dejansko pa storijo, kar je v njihovih močeh, da

to skupnost razdirajo, naše može nprestano blatijo in ugled jemljejo stranki in programu. Ta dvojna igra komunistov je postala takoj jasna, da jo vsak sodrug vidi. V zadnjih tednih pa so komunistične pustolovščine proti nam zavzele še posebno velike obsege. Na svojih prireditvah vprijejo komunisti: Skupnost! toda iz tega vpitja slišimo podglas grožnje, in kadar vzklikajo za skupnost, nas gledajo z besnimi očmi. Napadi proti nam so vedno večji. Komunisti trosijo proti nam sramotilne letake, sramotilne knjižice. Pri vseh svojih prireditvah napadajo nas. Najgršo borbo vodi komunistični list »Humanite« proti sodrugu Leonu Blumu. Tako ne more iti več dalje, zaključuje Blumov list, in treba bo misliti na popoln razhod med nami. Komunisti se obnašajo, kot da bi bili mi edini sovražniki, proti katerim se imajo boriti. Če je temu tako, bomo boj sprejeli. — Mi pa pravimo: Sodrug socialisti ne bodo prav nič tvegali boja in bodo pri prvi mogoči priliki sodrugom komunistom hvaležnostno segli v roke.

AMERIKA

s Drobšč. 23. julija je umrl v bolnišnici sv. Antona v Dodge City, Kansas, slovenski duhovnik, župnik v p., John C. Smolej, iz Kranjske gore. — V Clevelandu O. je odšla v večnost 23 letna Helena Meršek roj. Fakult iz Podturna, fara Toplice na Dolenjskem. — V Clevelandu so dalje preminuli: 42 letni Jožef Bartol s Hriba pri Ločkem potoku, 49 letni Franc Pelzer iz Vukovarja na Hrvaškem in 16 letni Albin Janc, ki mu je oče doma iz Mošenj, mati pa z Bleda. — V Willardu Wis je zadel kap Johna Lukasa iz Črnomlja v Beli Krajini — V Stonu Creek Pa. se je 49 letni rojak Anton Pok po nesreči ustrelil. Hotel je ustreliti psa, pa se je puška sprožila prezgodaj, pok je zadel Poka do smrti. — V Brook-

lynu je odšel v večnost eden najstarejših new-yorskkih Slovencev Alojzij Dovjak. — V San Franciscu Cal. je zapel mrtvaški zvon 74 letni Mariji Judni iz Rožanca v Beli Krajini. — V Port Washingtonu so pokopali 78 letno Teklo Razbornik roj. Ermenc. — V Sheboyganu so dajali v grob 44 letno Franco Videmšek.

DROBNE NOVICE

Maršal Berbo, italijanski guverner afriške Libije, je prišel v Berlin na posvet.

Potniške cene so povišale za 12 odstotkov francoske železnice.

Lesni plin so začeli uporabljati pri motornih poljskih orodjih v Italiji.

Na kitajskih bojiščih se Kitajci junaško branijo.

Spor med sovjeti in Japonci na Daljnem vzhodu je za enkrat poravnal.

V Španiji nacionalisti zopet zmagovito prodirajo; zavzeli so Gandeso.

Zdravstveno stanje voditelja slovaške ljudske stranke Hlinke se je vnovič nevarno poslabšalo.

1.350.000 rezervistov je letos poklicala na orožne vaje nemška vlada.

Vsak 75. prebivalec švedske ima svoj avtomobil. (V Ameriki pride en avto že na 5 ljudi.)

NAZNANILA

n Zaradi slinavke in parkljevke so živinski sejmi do preklica v Ljubljani ustavljeni.

Blagovica. Ker se po nalogu okr. načelstva do nadaljnega ustavijo zaradi parkljevke in slinavke vsi sejmi, se tudi običajni živinski in kramarski sejm v Blagovici določen na dan 20. avg. letos ne bo vršil.

Na gospodinjinski šoli šolskih sester v St. Jerneju na Dolenjskem se prične 5 mesečni kmetijsko-gospodinjinski tečaj 15. oktobra. Dekleta, ki se ga žele udeležiti, naj se zglase pri vodstvu šole.

RAZNO

Obnovitev dogodka. Razbojnika Kacafuro so privedli na mesto, kjer je izvršil zločin, da bi pred člani sodišča razložil, kako je zločin napravil. — Sodnik mu pravi: Tako, Kacafura, pokažite sedaj, kako je bilo! Kacafura: »Prav rad, gospod sodnik. Lezite v tole posteljo in zaprite oči, kakor bi spali. Potem naj položijo 20.000 din v tale predal, meni pa dajo nož, nato naju pa pustijo sama...«

Oh, te dobre žene! — Gospod Drago: »Čuj, ženka, kaj bi bilo, če bi zadel v državni razredni loteriji milijonsko premijo, pa bi me zaradi razburjenja zadel kap?« — Gospa Maruša: »Joj, to bi ti lahko plačala imeniten pogreb!«

Dobro sredstvo za shujšanje. Gospod Debelin se pritožuje prijatelju Komarju zaradi svoje debelosti. Komar: »Zakaj se pa ne poslužiš kakega sredstva za shujšanje?« — Debelin: »Oh, vse mogoče sem že poskusil, a nič ne pomaga. Tako na primer nisem 10 dni ničesar

L. Ganghofer:

90

Martinj kloster

Roman iz začetka 12. stoletja

Poslovenil Blaž Poznič

Ljudje so zagledali meniha in šum glasov je utihnil. Nekaj mož in žensk mu je steklo nasproti; na pol pota so obstali. Bled, težko dihaajoč je pohitel sam proti njim. Nobena glasna beseda mu ni zadonela na uho, komaj kak ihteč jok. Toda sto rok se je iztegnilo, kakor bi iskalo pri njem pomoči, pri njem tolažbe. Sto oči, rdečih od prahu in joka, mu je viselo na ustnicah, kakor bi jih mogla ena sama duhovnikova beseda rešiti vseh bolečin. Može so ga prijemali za roke, ženske so segale po njegovi obleki ali mu dvigale nasproti otroke, da bi jih pogled njegovih oči zavaroval proti vsaki stiski in nevarnosti.

Brez besede, presunjen do dna duše, je stal Ebervajn sredi tega neizrekljivega gorja — prvič v krogu svojih župljanov! Kako drugače si je bil zamišljal to uro! Lepo, nad in upov polno cvetlico boljših časov! Zdaj je ta zaželena ura prišla. Zdaj je stal sredi teh potrtih, po utehi in pomoči hlepečih ljudi kakor družitveni oče, ki se vrača z dolgega potovanja domov in najde pod svojo streho samo smrt in žalost. Kako naj bi tolažil, ko je bil sam tolažbe potreben bolj nego žejni vode? Govoriti ni mogel. Stisnil je samo ta drhtečo roko, pogledal z vročim pomilovanjem v pekoče oko, pobožal tam sklonjeno glavo, objel drugje omahujoče z rokami, si prižel dete na prsi in ga vrnil zopet materi.

Tako je tolažil, ne da bi vedel. Bolest tanko občuti in te ljudi je prešinilo v njihovi bedi toplo ko sončni

žarek, da biva med njimi nekdo, ki jim hoče dobro. Cutili so, da je njegovo pomilovanje in vsa ljubezen njegovega srca njihova. Nemi urok, ki jih je tlačil, je prešel, glasno so zaihteli, in neka stara ženica je prišla meniha za roko in vsa v solzah pokazala na mrlice: »Poglejte, dobri gospod, tu ležijo na tleh okoli tvojega svetega brata!«

Osupel si je zasenčil Ebervajn z roko oči. Na vejnatih nosilih je počival Valdram, osteklenele oči še odprte, belo duhovsko obleko oblitno s strnjeno krvjo. In okoli njega tiha družba, možje, žene in otroci, truplo poleg trupla, vsi okrašeni z rdečo rožo njihovega ugaslega življenja. Med njimi so bili blede obrazi s spokojnimi potezami, kakor bi jih bila smrt zatekla, preden so se zavedli bližine bele žene; obrazi drugih trupel so kazali zavzet strah, kakor bi bili omahnil v smrt brez bolečin, v hipu nezavedne zmedenosti. Poleg njih obrazi grozotno spačeni, v sleherni potezi odrevenela sled smrtne groze in obupa; telesa do nespoznanja pohabljena in zmečkana, truplo brez rok in nog, telo brez glave, zdrobljeni udje med peskom in meljo.

Trepetajoče je stal Ebervajn pred to blazno orgijo smrti. Opotekaje je stopil med mrtiči do Valdrama in mu zaprl oči. »Odpusti mi, ako sem ti storil v življenju kaj krivičnega!« Njegov pogled je zablodil po obrasih živih ljudi, skušal je spregovoriti in čutil, da more tu tolažiti samo eno: požrtvovalno delo! Vzravnaval se je in stal med mrtiči, kakor bi bil sam še prav ta hip ležal na okrvavljenih tleh in bi se po čudežu dvignil na noge.

Plaho se mu je približal Kepeleker: »Gospod, rad bi ti povedal, kako je sveti mož umrl.«

Ebervaju je odmahnil z roko. »Mrtič je med mrtiči. Mislimo na žive!« Stopajoč izmed trupel je dejal ženici,

je čakal rešiteljico smrti, za katero se je dobro pripravil. Ohranili ga bomo v trajnem spominu. — Ono nedeljo smo pokopali 67 letnega Janeza Jerele iz Stare vasi. Tudi on je bil dolgo ključar domače podružnice. Ob odprtem grobu se je od njega poslovil naš g. župnik, pevski zbor pa mu je zapel žalostinko. Bog mu bodi bogat plačnik! Žalujočim naše iskreno sožalje. — Smrt našega bivšega župnika in dekana J. Anžiča je vsa naša faro globoko pretresla. V 17 letih bivanja med nami nam je storil toliko dobrega, da mu tega še pozni rodovi ne bodo smeli pozabiti. Tudi potem, ko se je preselil v sosednji St. Jernej, nas ni pozabil in se je vedno zanimal, kako napreduje njegova bivša fara. Naj vzornemu duhovniku Bog v nebesih povrne, kar je nam tu dobrega storil.

Dražgoše. »Domovina« je prinesla dopis, v katerem trdi, da sem imel 24. julija pri otvoritvi planinske kočje »Kališnik« svoj govor pveče prepleten s politiko, kar se ob takih prilikah ne spodobi. Očveč, pravi, so tudi nepotrebne hvale, kjer gre za izvršitev dolžnosti. Govoril sem, ker sem bil naprošen od gospodarskega odbora. V svojem govoru sem poudaril, da nam je planino priboril rajni predsednik Janez Frakelj, za časa sedanje banske uprave, ki ji stoji na čelu ban, ki razume ljudske potrebe. Da sem v govoru pohvalil bivšega predsednika in našo banovino, je jasno. To pa dražgoškim naprednjakom ni bilo všeč, zato, ker ni govoril eden izmed njih, ki se je sam ponudil, ker nisem pohvalil nikogar izmed njih, ker nobene hvale nobeden zaslužil ni. Javnost naj ve, da je Dražgošnom priboril planino vzoren katoliški mož Janez Frakelj, veliko podporo pa jim je dala banovina, ki ji stoji na čelu ljudski ban dr. M. Natlačan. Večina Dražgoštanov jima kliče zato — prisrčen Bog plačaj! Frakelj Franc, akademik.

Limbarska gora pri Moravčah. Na željo mnogih romarjev in častilcev sv. Valentina je cerkveno predstojništvo z odobrenjem škofijstva odločilo: cerkveni romarski shod, kateri se je doslej vršil vsako leto na dan sv. Egidija, (Tilna) 1. septembra se odslej vrši prvo nedeljo v mesecu septembra t. j. na angeljsko nedeljo, ter je obnem združilo tudi vsakoletno cerkveno opravilo ob priliki »Zegnanja« v mesecu oktobru s tem romarskim shodom in to za stalno. Cerkvenega opravila v mesecu oktobru posej ne bo. Letos bo angeljska nedelja 4. septembra. Cerkveno opravilo bo sledeče: Na predvečer v soboto bodo ob 6 večernice, v nedeljo zjutraj bodo sv. maše ob 5, 6 in ob 10. Ob 6 in 10 bo tudi cerkveni govor. — Oba dneva bo dovolj spovednikov na razpolago za prejem sv. zakramentov. Preskrbljeno bo tudi za telena okrepčila.

Loški potok. Prejšnjo nedeljo smo imeli zopet zborovanje tesačev. Zastopana je bila tudi Draga. G. sodni predstojnik iz Ribnice nam je poljudno razložil nekaj zakonov o delavskem

varstvu. Spoznali smo, da smo velikokrat ravnali sebi v škodo, ker nismo poznali določil zakona, ki nas ščiti. Želim še več takih predavanj. Zdravnik dr. Kožuh pa nam je nazorno pokazal delo JRZ za delavca. Marsikdo je po njegovih besedah uvidel, da je skrajni čas, da se delavci obrnejo od ljudi, ki jih izkoriščajo in so obenem največji nesprotniki stranke, ki je toliko dobrega storila za delavski stan. Vsem odgovornim oblastem smo sklenili predložiti spomenico, ki vsebuje vse naše pritožbe in zahteve. Spomenico nam je razložil g. bivši poslanec K. Skulj. V kratkem pričakujemo zastopnika Delavske zbornice iz Ljubljane, ki bo na lico mesta proučil vse želje tesarjev, ki hodijo na Hrvaško, na kar bodo šli primerni predlogi na Delavsko zbornico v Zagreb. Upamo, da bo ta akcija rodila lepe uspehe v korist naših tesačev.

Iz naših društev

Cerkevica. V nedeljo 21. avgusta bo v Cerknici popoldnanska prireditev fantovskega odseka in dekljiškega krožka. Spored: popoldne ob pol 2 sprevid z godbo po trgu. V sprevidu bodo korakali samo uniformirani člani, članice in obojni naraščaj cerkniškega odseka in krožka. Ob 2 pete litanije Matere božje v župni cerkvi, nato telovadni nastop na vrtu g. Martinčiča Janca iz Cerknice kakor običajno. Po telovadbi prosta zabava. K tej prireditvi vabimo vse naše prijatelje. Člani sosednjih fantovskih odsekov naj se prireditve udeležijo v civilu. Bog živi!

Litija. 21. avgusta je kmečki praznik za naš kraj. Po večernicah, ki bodo ob 2 v župni cerkvi, bo blagoslov prapora nato zborovanje. Vabimo moše in fante, da se v velikem številu udeležijo stanovskega tabora. — Takoj po zborovanju bo velika tombola »Prosvetnega društva« na trgu. Lepi in bogati dobitki: par volov, kuhinjska oprema, kolo, vreča moke, prašič in še nad 300 drugih, bo marsikoga osrečilo. Tablice po 3 din se dobijo tudi v trgovini Mahkovec v Litiji.

Sneberje—Zadobrova. Dramatični odsek »Pevskega društva« vprizori v nedeljo 21. avgusta ob 4 popoldne na prostem veliko ljudsko igro »Naša kri«. V slučaju slabega vremena se vrši predstava ob istem času v Pevskem domu.

Št. Vid pri Stični. Pri sv. Roku ob državni cesti so naši lovci priredili v nedeljo 14. avgusta veselico s streljanjem, srečolovom itd. Na ta dan je bila sv. maša ob 10. Prihodnjo nedeljo 21. avg. pa ne bo sv. maše oziroma patronskega opravila. Pač pa je 16. avgusta zjutraj pri tej božje-potni cerkvi zjutraj ob 6. vsako leto sv. maša.

Godešič pri Sv. Loki. Dramatični odsek gasilske čete priredi v nedeljo 21. avgusta ob 8 zvečer v gasilnem domu dramo »Pri Hrastovih«. Ker je uprizoritev združena z velikimi stroški, ste vsi

vljudno vabljeni. Vstopnice so v predprodaji pri tov. tajniku Bertonecju Ivanu v nedeljo popoldne. — Nenečoma je umrl Novinec Janez iz Godešiča, dolgoletni trgovec in posestnik, poznan najširši okoličnici, ugleden krščanski mož in oče v častljivi starosti 81 let. Bil je najstarejši faran. Naj mu sveti večna luč, žalujočim pa naše iskreno sožalje!

Frani. Izobraževalno društvo »Slomšek«, uprizori 21. avgusta, če bo slabo vreme 28. avgusta t. l. na prostem Vombegarjevo komedijo v 3 dejanjih »Voda«. Po predstavi žrebaje vstopnice in prosta zabava. Dobitki se nahajajo v izložbi trgovine Pavlič.

Sv. Andraž v Hložah. V nedeljo, na god našega drugega g. dekana smo imeli pri nas sprejem 32 deklet v Mar. družbo. Po cerkvenem opravilu je bila lepa marijanska proslava s petjem, deklamacijami in primerno igro. V kratkem dobi Mar. družba novo zastavo, ki bo blagoslovljena v nedeljo, 28. avgusta pri podružni cerkvi sv. Avguština, kjer bo marijanski tabor za vse Haloze. Zastavo bo blagoslovil škof. voditelj Mar. družb, slavnostni govor pa bo imel p. Konstantin s Ptujске gore. Dekleta, vse morate ta dan na svoj tabor!

Polica pri Višnji gori. Naša vas leži visoko v hribih in je precej oddaljena od glavnih prometnih žil. Nevarnost požara je v takih krajih posebno velika. Preden bi mogli sosedje priti na pomoč, bi ogenj že opravil svoje uničujoče delo. V skrbi za naše imetje so naši gasilci z velikimi žrtvami nabavili novo, močno motorno brizgalno, ki bo v nedeljo, 21. avgusta slavnostno blagoslovljena Blagoslov brizgalne bo ob treh popoldne. Brizgalni bo kumoval po svojem zastopniku ban dr. Natlačan. Slovesnosti se bo udeležil tudi starešina gasilske zajednice dr. A. Kodre. Ob tej priliki bo več govorov, nato pa ljudsko veselje z bogatim srečolovom. Prijatelji naše prijazne Police in njene gasilske čete, pridite v nedeljo k nam v obilnem številu. Sprejeli vas bomo kot brate in postrepli vam bomo, da boste gotovo zadovoljni.

k Materam. Kako naj ravnajo matere po porodu s svojimi novorojenčki in dojenčki? Priredil dr. Justin. Izdala Slovenska krščanska ženska zveza. Cena 3 din. Plačljivo tudi v pisemskih znamkah. Naroča se pri upravi »Vigredic«, Ljubljana, Masarykova c. 12.

Lepa Koroška

Kako prideš na Koroško? Na Koroško prideš, če se pelješ po gorenjski železnici na Trbiž. Tu nad Trbižem oz. nad Zabicami so Sv. Višarje. Ta del Koroške je zdaj v Italiji. Na Koroško prideš po cesti čez Korensko sedlo. To sedlo je visoko samo 1073 m. Št. Lenart pri Sedmih studencih je prva slovenska župnija, ko prideš na Koroško čez Korensko sedlo. Zanimivo je, da se govori na obeh straneh sedla ista govorica, isto slovensko narečje. Znamenje, da živi tu in tam isto ljudstvo.

Če se pelješ z Jesenic skozi predor na Koroško, se pripelješ v slovensko župnijo in občino St. Jakob v Rožu. Področica je prva postaja na Koroškem.

Iz Trbiža vodi cesta čez Ljubelj v Sp. Rož. Cesta pelje mimo Borovljaj dalje na Celovec. Iz Kranja vodi cesta čez Jezerski vrh na Zel. Kaplo. Iz Prevalj v Mežiški dolini se pride v Pliberk v Podjuni. Iz Dravograda vozi železnica v Loboško dolino, nem.: Lavant-tal ali Lofentöl.

Koroška je zanimiva tudi zato, ker je Drava meja med alpenškimi in med prvotvornimi Alpami. Prve kažejo ostre oblike, kakor jih poznamo v Julijskih ali Savinjskih planinah, druge pa kažejo zaokrožene oblike. Na pr. Svinja planina. V višini do 2000 m se nahajajo širne planjave, na katerih se pase govedo.

Po pravici govorimo o »lepi Koroški«. Pred glasovanjem 10. oktobra 1920 je službovala na Koroškem eno leto slovenska učiteljica, ki je po izgubljenem plebiscitu morala zapustiti Koroško. Pa je potem pisala: »Ne morete si misliti, da je mogoče tako ljubiti, skoraj oboževati kakšen kraj in ljudi, kakor ljubim jaz Koroško in ljudi, v katerih sredi sem se počutila kakor doma. Tako rada sem jih imela in ne morem jih pozabiti.«

In pisatelj Meško, ki je skoraj 20 let pastiroval na Koroškem, je zapisal o Koroški: »In krasna je tako, tako vsa čudovita s svojimi resnimi, skoraj grozečimi gorami in s svojimi sanjaviimi jezeri, da jo srce mora ljubiti in oboževati.«

LJUDSKA POSOJILNICA V LJUBLJANI

registr. zadruga z neom. zavezo

LJUBLJANA, Miklošičeva cesta 6,

(v lastni palači)

obrestuje hranilne vloge
na jugodnjeje

Nove in stare vloge, ki so v celoti vsak čas
razpoložljive, obrestuje po 4%, proti odpovedi do 5%.

DROBTINE

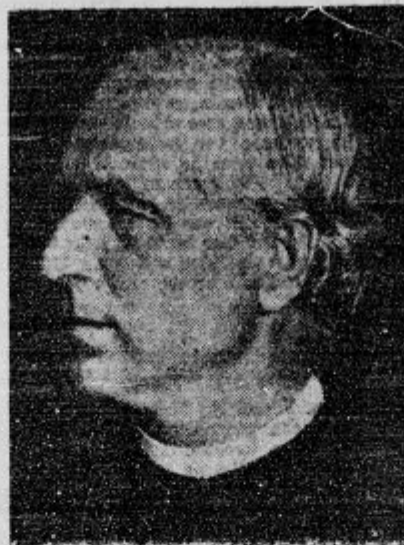
Ogrski kraljevi zaklad v Donavi. Že več ko 400 let leži na dnu Donave med Ostrogenom in Parkanya večji del zaklada nekdanjega ogrskega kralja Ludovika. Turški sultan Soliman Veliki je namreč pridri z močno vojsko na Ogrsko. V bitki pri Mohaču leta 1526 se mu je s svojo manjšo armado postavil po robu ogrski kralj Ludvik, ki pa je bil premagan in je obležal na bojišču. Ludvikova vdova je hotela rešiti kraljevi zaklad, ki je bil spravljen v Budimu. Dala ga je naložiti na ladjo ter ga prepeljati iz Budima na Dunaj. Turki pa so zapazili ladjo, ki je vozila ta zaklad. Od bregov so jo napadli in potopili. Z njo vred se je potopil ogrski kronski zaklad. Kakor sedaj poročajo madžarski listi, je dobro znano, kje se je bila takrat ladja potopila. Tam hočejo sedaj z bagerjem preiskati vse dno Donave. To delo bodo opravljali docela sistematično. Pravijo, da prav nič ne dvomijo, da bodo brez posebnih težav našli ostanke potopljene ladje, nakar bodo lahko 400 let pogreznjeni zaklad lahko dvignili.

Po štirih letih slepote zopet vidi. Nenavaden primer ozdravljenja poročajo iz neke francoske umobolnice. Alfred Mussot, velik vsiljivec in prodrzač, je pred štirimi leti ustrelil dekle, ki se je hotela poročiti z drugim, nato pa je pogoltnil krogljo se sebi v glavo. Toda krogla je svoj namen zgrešila, povzročila je samo slepoto in blaznost. Fanta so torej odpeljali v umobolnico, kjer so po daljšem zdravljenju zdravniki izjavili, da je bolnik neozdravljivo slabomem in da bo vedno ostal slep. Pred dvema mesecema pa je bolnik nenadoma začel bolje videti, najprej na eno oko, nato še na drugo; tudi pamet se mu je popolnoma vrnila. Spomnil se je svojega dejanja pred štirimi leti, tako da so ga lahko takoj zasliševali na sodišču. Ozdravil je le v svojo škodo, ker sedaj čaka v preiskovalnem zaporu obsodbe.

Katoliški samostani na Češkem. Danes je na Češkoslovaškem 980 kat. samostanov. Med temi 220 moških. Redovniki so člani 71 redovnih družb. 600 samostanov in sicer 490 moških in 110 ženskih je bilo tekom stoletij razpuščenih ali razrušenih. Število članov znaša danes 14.250, med temi 11.680 žensk. Redovi so prišli iz vseh evropskih dežel. Doma je nastala samo ena redovna družba. Vsekakor ta armada za vernost bratov Čehov in Slovakov veliko pomeni.

Zgodovina otoka Malte. O otoku Malti ve večina ljudi prav malo, kvečjemu to, da je ta otok pomorsko vojaško oporišče Velike Britanije v Sredozemskem morju. Otok ima prav zanimivo zgodovinsko preteklost, ki sega celo preko našega štetja. V starem veku je bil otok v oblasti Feničanov. Potem so bili gospodarji Grki, nato Kartaginci in naposled Rimljani. V letu 870 so ga osvojili Arabci, ki so ga zopet izgubili 1090. Do leta 1530 je bil pod oblastjo Sicilije, nakar so ga dobili menihi iz reda sv. Janeža. V letu 1778 ga je vzel redovnikom Napoleon, toda prebivalci niso bili zadovoljni s francosko oblastjo. Uprli so se Francozom in podprli angleško blokado proti Franciji. V pariškem miru leta 1814 je bil otok s

† Prelat Andrej Hlinka

V torek zvečer je po daljšem bolehanju umrl prelat Andrej Hlinka v Ružomberku na Slovaškem v starosti 74 let. Veliki pokojnik je bil voditelj slovaškega naroda, čigar usoda je v marsičem podobna usodi našega slovenskega naroda. V sredi junaške borbe za narod ga je pokosila smrt in prizadejala hud udarec Slovakom. Velikega pokojnika, ki je bil velik prijatelj Slovencev, bomo ohranili v častnem spominu tudi mi.

pristanikom otočanov priključen Angliji. Sele od tega časa je v angleški oblasti.

Delovni čas tudi za slone. Vprašanje delovnega časa je zajelo ves svet. S tem vprašanjem so začeli tudi v Indiji. K vsakemu indijskemu templju pripada nekaj slonov, ki opravljajo božansko službo. Pa tudi zasebniki imajo pravico, da posedujejo svojega slona proti odškodnini templju. Ker pa igra slon v Indiji neverjetno vlogo, cenijo ga skoraj bolj kakor človeka, zato so začeli misliti o tem, kako bi uredili delovni čas za slone. Tako imajo sloni po peturnem delu pravico do odmora. In sloni so temu dobro priučeni. Če nese kak tovor, recimo deblo, in ko zasliši gong, takoj spusti deblo in se vleže. V čast debelokožca je treba poudariti, da se z enako točnostjo takoj dvigne, čim zasliši udarec gonga. Nadalje pravi to delovno pravo, da ne sme slon delati več na dan kakor 12 ur. Nadaljnja uredba odloča, da ne sme slon pri svojem delu narediti na dan več

kakor 12 milj. A koliko časa porabi za teh 12 milj, je njegova stvar. Če prepotuje 12 milj prej, kakor v 12 urah, potem je prost in lahko počiva.

Zlato tudi na Švedskem. Iz Stockholma, glavne mesta Švedske, poročajo, da so 4 kamnoseki odkrili veliko zlato žilo v skalovju med Kronbergom in Jönköpingom ob švedski meji. Ti štirje kamnoseki so obsekavali kamne za napravo novih cest, ki jih grade tudi na Švedskem. Ko so tako obsekavali kamne, so zapazili v njih zlato žile. Takoj so o tem poročali naprej, nakar so prišle uradne komisije. Te so dognale, da je v tem skalovju zlata žila toliko močna, da na vsako tono kamna daje 34 gramov zlata. Niso pa še našli prave zlote žile, ki sodijo, da je kakih 200 metrov stran od kraja, kjer so najprej našli zlato. V tem kamenju je tudi baker in svinec.

Ona! »Ko sem te vzela, nisem vedela, da si tak zajec, imela sem te za bolj korajžnega človeka.

On: »Mar nisem s tem pokazal dosti korajža, da sem te vzel?«

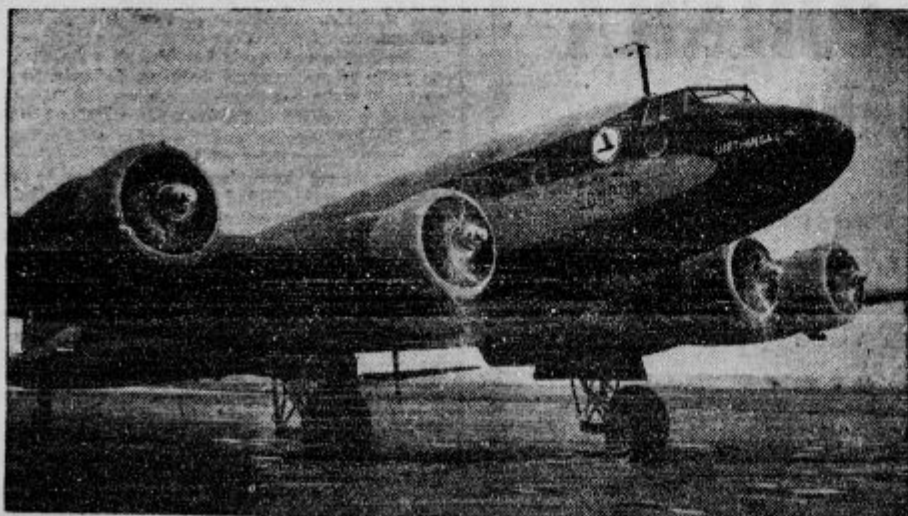
RADIO LJUBLJANA

Vsak dan: 12 Plošče, 12.45 Vreme, poročila, 13. Čas, spored, obvestila, 13.15 Plošče, 14 Vreme, borza, 19 in 22 Čas, vreme, poročila spored in obvestila.

Cetrtek, 18. avgusta: 13.20 Koncert Radijskega orkestra. — 19.30 Nac. ura. — 19.50 10 minut zabave. — 20 Plošče. — 20.10 Slovenščina za Slovence. — 20.30 Koncert. — 22.15 Koncert na klavirnetu. — Petek, 19. avgusta: 13.20 Koncert Radijskega orkestra. — 19.30 Nac. ura. — 19.50 O letošnjem planinskem izletu v Tatre. — 20 Plošče. 20.10 Domača keramika. — 20.30 Koncert. — 22.30 Angleške plošče. — Sobota, 20. avgusta: 18 Radijski orkester. — 18.40 Pogovori s poslušalci. — 19.30 Nac. ura. — 19.50 Pregled sporeda. — 20 O zunanji politiki. — 20.30 Večer muzi-komedijantov. — 22.15 Plošče. — Nedelja, 21. avgusta: 8 Kvartet mandolina. — 9 Napovedi, poročila. — 9.15: Prenos cerkvene glasbe. — 9.45 Verski govor. — 10 Prenos koncerta iz Rogoške Slatine. — 11.30 Otroška ura. — 13.20 Koncert Radijskega orkestra. — 17 Kmetijska ura. — 17.30 Koncert lahke glasbe. — 19.30 Nac. ura. — 19.50 Plošče. 20.30 Prenos koncerta iz Rogoške Slatine. — 22.15 Koncert Rad. orkestra. — Ponedeljek, 22. avgusta: 13.20 Koncert Radijskega orkestra. — 19.30 Nac. ura. — 19.50 Zanimivosti. — 20 Plošče. — 20.10 Narodopisni pomen boljnih poti. — 20.30 Violinski koncert. — 21.20 Plošče. — 22.15 Radijski orkester. — Torek, 23. avg.: 13.20 Konc. Radijskega orkestra. — 19.30 Nac. ura. — 19.50 10 minut zabave. — 20 Plošče. — 20.10 Po moravški dolini. 20.30 Koncert Radijskega orkestra. — 21.15 Klavirski koncert. — 22.15 Prenos lahke glasbe. — Sreda, 24. avgusta: 13.20 Koncert Radijskega orkestra. — 18 Plošče. — 18.40 Mladinska ura. — 19.30 Nac. ura. — 19.50 Plošče. — 20 Pevski koncert. — 22.15 Fantje na vasi.

DOBRO ČTIVO

k Gospodinj! Ali ste že začele z vkuhanjem sadja in zelenjadi? Zdej je pravi čas za to, da se napolni zaloga za zimske mesece. Naši vrtovi in trgi so prenapolnjeni s temi dobrotami — in kar je važno — po nizki ceni, tako da si more vsaka gospodinja preskrbeti dovolj sadja ali zelenjave za svoje potrebe. Saj je znano in zdravniško dokazano, da je rastlinska prehrana (sirova ali kuhana) najbolj zdrava, našemu telesu neobhodno potrebna, ker vsebuje največ vitaminov, ki so za redno delovanje človeškega organizma potrebni. Zato naj bo v teh mesecih prva dolžnost vsake gospodinjke, da si preskrbi za potrebe svoje kuhinje za zimske mesece dovolj konzerviranega sadja in zelenjadi. Kako je treba postopati pri vkuhanju, pa vam pove knjižica: Sadje v gospodinjstvu, katero je spisal priznani strokovnjak M. Humeck. Obsega veliko praktičnih nasvetov in navodil, katere bodo gospodinjke s pridom uporabile pri tem delu. Knjiga ima tudi veliko slik med besedilom, ki prav nazorno pojasnjuje postopanje in orodje pri konzerviranju. Knjiga je izšla že v tretji pomnoženi izdaji in stane nevezana 24 din, vezana 32 din. Dobi se v Jugoslovanski knjigarini v Ljubljani.

Nemško letalo »Condorc« je preletelo progo Newyork—Berlin, ki je dolga 6500 km brez prestanka v tako kratkem času kot doslej še nobeno letalo. Nemci hočejo sedaj zgraditi več podobnih letal, ki bodo vzdrževala stalne poštne in potniško progo med Nemčijo in Ameriko.

Ni vse zlato, kar se sveti!

Zato ne kupujte od tistih, ki Vam po Vaših domovih in vaseh vsiljujejo razno blago. Ako hočete biti po nizki ceni dobro oblečeni in obuti, pridite v staro-znano trgovino z mešanim blagom

Ivan A. Grosek - Trebnje

Polovična voznina. Jesenski ljubljanski velesojem bo od 1. do 12. septembra. Generalna direkcija državnih železnic je odobrila polovično voznino v Ljubljano od 27. avgusta do 12. septembra, za povratek pa od 1. do 17. septembra. Obiskovalci ljubljanskega velesoja, ki hočejo uživati 50% popust na železnicah, naj kupijo na odhodni postaji ali pri Putniku direktno celo vozno karto do Ljubljane in rumeno železniško izkaznico za 2 dni. Železniške karte pri prihodu v Ljubljano ne smejo oddati, ker velja ta skupno z železniško rumeno izkaznico, na kateri se potrdi obisk velesoja, za brezplačen povratek do odhodne postaje. Legitimacije za vstop na velesojem se kupijo v Ljubljani na velesojem pri blagajni.

Sodnik: »Vi trdite, da vam je obtoženec rekel tepec, lažnivec, goljuf, da imate obraz kot opica, da se vedete prašičje. Kaj je sledilo potem?«

Priča: »Potem, potem me je prišel zmerjati.«

NAVEČJA DOMAČA TRGOVSKA HIŠA V JUGOSLAVIJI

iz OKSFORDA
močno in dobro izdelano

iz EFEKTA
lepe in trpečne

17

24

iz FRENZA,
trajne
modne barve

26

Srajce
iz lastne
tovarne

31

iz PLATNA
belega na ovratnik

iz TURINGA
moderne barve

38

40

iz POPLINA
moderne barve
in vzorec

Sternicki CELJE 19

UMIZ - K - ZEM - ZANORU - ZASTONJ

Na milijone gospodini

Vam bo potrdilo iz lastne skušnje:
najboljša nega za dragoceno perilo je zares dobro
milo, kakor je Schichtovo terpentinsko milo. To
milo odpravi temeljito in prizanesljivo vso nesnago.
Perilo je bolj trpežno in vedno bleščeče belo.

SCHICHTOVO TERPENTINOVNO MILO

pere
bleščeče
belo

Dva denarna mogotca, ki se že dolgo let ništa videla, sta se slučajno sešla v kavarni.

»Ali si danes že kaj zaslužil?« vpraša prvi.

»Ne.« — »Ali pa v tem tednu?« — »Ne.« —

»V tem mesecu pa gotovo?« — »Tudi ne.« — »Letošnje leto pa vendar,« je oni silli vanj. — »Le eno naročilo sem imel letos.« — »Kako pa moreš shajati in živeti ob tem? Kaj pa prav za prav prodajaš?« — »Vojne ladje,« je odgovoril mirno.

Slovenski dom

JE NAS CENENI POPOLDNEVNIK, KI GA SVOJIM CITATELJEM TOPLO PRIPOROČAMO. IZHAJA VSAK DELAVNIK OB 12 IN STANE MESEČNO SAMO 12 DINARJEV. ZA ONEGA, KI SI NE MORE NAROCITI »SLOVENCA« JE »SLOVENSKI DOM« POPOLNO NADOMESTILO. PIŠITE NA DOPISNICO UPRAVI »SLOVENSKEGA DOMA« V LJUBLJANO, NAJ VAM POŠIJE NEKAJ ŠTEVILE LISTA NA OGLED.

Fridolin in Peregrin sta se pomenkovala o svojih avtomobilih.

»Ali si že čital o novem cilindru, ki prihrani 50% bencina?«

»Seveda sem in sem ga tudi nabavil. Potem sem kupil nov razplinjač, ki prihrani tudi 20% bencina in še nov užigalnik, ki prihrani 30% kuriva. Ko sem vse to imel, sem pognal motor in, komaj sem prevozil 5 kilometrov, je iz rezervoarja že uhajal bencin, ker je bil prenapoljen...«

CELO LETO MOŠT (šira)

lahko trajno pripravite iz grozdja, kakor tudi vse sadne sokove
Brez kakih aparatov! **Brez izgube časa!** **Brez strokovnega znanja!**
s pomočjo **NIPAKOBINA A/II.**

Odlična iznajdba današnjé znanosti! Enostavna! Poceni! Higijenska
Odobrijo Ministrstvo pojedjelstva.

Pojasnila in cenik pošlje brezplačno: **RADIOSAN, Zagreb, Dukljaninova ul. 1.**

Prvi bankovec in igralnih kart. Leta 1684. ni imel guverner Nove Francije — Kanade — več zalog kovanega denarja, da bi mogel izplačati svoje vojaštvo. Izmisli si je, da bi plačeval kar z igralnimi kartami. Bile so razrezane na štiri dele; na vsakem delu je bila označena vsota, ki naj jo ta del predstavlja, in guvernerjev podpis. Tako je stla pripomogla do iznajdbe prvega bankovca, ki je kljub svoji preprostosti imel popolno veljavo: zanj je vsak lahko dobil določeno vsoto kovancev ozir. zlatnikov.

V vsako hišo »Domoljuba«!

**Od 1.-12. septembra
Ljubljanski
velesejem**

Polovična vozalna
na železniki, parobrodih.

Na odhodni železniški postaji kupite rumeno legitimacijo za din 2.—.

Mednarodna razstava fotografije in filma. Umetnostna razstava. Razstava malih živali, koz, ovc, Plemenski psi 1. in 2. IX. Goveja živina 10. in 11. IX. Gospodinjstva razstava. Obrt, industrija itd. Tekma harmonikarjev 11. IX.

Krasno zabavišče, velikomestni variete.

**Nagrada izrednje - Darila za obiskovalce
velesejma: Motorno kolo, 30 koles, šivalni stroj,
radio-aparat.**

Pri Grižarju so imeli vežna vrata, ki se niso dala dragače odpreti, kot da so jih nekoliko privzdignili s sekiro. Neki večer je potrkalo, nakar je domači sin hitel odpirat. »Kdo je?« je zaklical. — »Jaz,« je dejal glas zunaj. — Sin je poznal glas ter zaklical nazaj v sobo: »Kocjanov Janez je, dajte sekiro sem.« — Ko so se vrata odprla ni bilo Janeza nikjer, iz teme pa je bilo slišati kako, nekdo beži.

Navadno opazimo prepozno!

Ko začutimo sončne opekline, je to prepozno! Zato se morate poprej namazati s kremo Nivea ali z oljem Nivea. Če pripeka sonce zelo močno, treba masazjo večkrat ponoviti. Potem boste občutili hitro in enakomerno.

V VSAKO KATOLIŠKO HIŠO SPADA KATOLIŠKI ČASOPIS!

Mali oglasnik

Vsaka drobna vrstica ali nje prostor velja za enkrat Din 5. Naročniki »Domoljuba« plačajo samo polovico, ako kupujejo kmetijske potrebščine ali prodajajo svoje pridelke ali iščejo poslov oziroma obrtniki pomočnikov ali vajencev in narobe. **Pristojbina za mala oglase se plačuje naprej.**

Parcela stavbne v izmeri 900 do 1000 m² ugodno naprodaj na Vrhniki pri kolodvoru. — Vprašati: Rupert Jelovšek, Vrhnika.

Moški in ženske

dosežejo z malim denarjem lep zaslužek, ako pristopijo kot družabniki. Ponudbe na upravo Domoljuba pod »Zaslužek« št. 12.745.

2500 Din potrebujete, da zaslužite 1000 Din mesečno. Pišite: »Anost, Maribor.

Kmetično dekle nad 20 let staro, pridno, pošteno, vajeno poljskih del, molže, pospravljanja sob, dobi službo takoj. Jakob Dimnik, mesarja, gostilna, Dev. M. v Polju št. 7.

Kostančeve droge

6-7 m dolge, v zimi sekane, kupi takoj občina Smednik.

Deklico od 13-16 let, sprejme Prepeluh Anton, Oubrunje pri Ljubljani.

Kolesa najnovejši letošni modeli v največji izbiri že od Din 550.— naprej. — Nova trgovina, Ljubljana, Tyrševa cesta 3f (nasproti Gospodarske zveze).

Sedlarskega vajenca in pomočnika takoj sprejemem. — Močnik, Preserje p. Radomlje.

Cvetlični med

kupujem. Najnižje ponudbe na upravo »Domoljuba« pod »Med« št. 12.178.

Službinjo za poljska dela in trgovsko udenko sprejemem. Prednost hčerke posestnikov. Oskrba v hiši, pogoj poštena. — Dravije Vodnikova 277

Kupimo silovoko

prvovrstno domačo, v vsaki množini po najvišji dnevni ceni. — Ponudbe na tt. E. Jeras in drug. Ljubljana, Tyrševa cesta 38.

Za vsakogar najboljši nakup oblike, perila in vsa praktična oblačila. — Presker, Sv. Petra c. št. 14, Ljubljana.

Stavba 40 m dolga in 11 1/2 m široka, na Vrhniki ob državni cesti v bližini kolodvoru ležeča, se ugodno proda. Stavba je solidno zidana, sposobna za industrijo, ima močno zidovje, ki omogočuje vsako nadzidavo. Prostorna delavnica, 6 sob, remiza. Vprašati: Rupert Jelovšek, Vrhnika.

Šivalni stroj ali kolo

pa se Vam zares izplača kupiti le pri »Promet« (nasproti križanske cerkve). Tam dobite (radi konkurnega nakupa) za malo denarja nov prvovrstni pogrezljiv šivalni stroj, ki tudi štika, z 20 letno garancijo. — Naprodaj tudi več otroških vozičkov, rabljenih koles ter šivalnih strojev od Din 200.— naprej. Tudi ob nedeljah dopoldan na ogled.

Bukov gozd za sečnjo ali v last v ljubljanskem okraju kupi Okorn, Ljubljana, Bohoričeva 5.

Mizarji! V Železnici Fr. Stupica v Ljubljani na Gospodarski cesti št. 1, poleg »Figovca« dobite po nizkih cenah vse vrste okovje za stavbe in pohištvo ter rezno orodje! Poizkusite!

Nov redilni prašek

»REDIN« za prašiče. Vsak kmetovalec si lahko hitro in z malimi stroški zredi svoje prašiče. Zastojate samo 1 zavitek za 1 prašiča ter stane 1 zavitek 6 din, po pošti 12 din; 3 zav. po pošti 24 din. Uspeh vam je zagotovljen. Prodaja drogerija Kanc, Ljubljana, Zidovska ulica 1.

Kmetični fant z lepim posestvom, se želi seznaniti z dekletom z dežele, ki je izučena trgovine z mešanim blagom. Podružnica »Domoljuba« Novo mesto.

Vodnega ovna

rabljenega, v dobrem stanju, kupim. Ponudbe na upravo »Domoljuba« pod št. 12.864.

Pastirja šole prostega, sprejme takoj Plesko Ivan, Kozarje 17 pošta Dobrova pri Ljubljani.

Samostojni obrtnik

posestnik v trgu (brez dolga) z gotovino Dir. 20.000, poroči 20-83 letno gospodnično s primerno doto, zmognost šivanja in gospodinjstva. Slika zaželjena, tajnost zajamčena. — Ponudbe na upravo »Domoljuba« pod št. 12.863. »Dom srečec« št. 12.863.

Moštova esenca Mostin

Z našo umetno esenco Mostin si lahko vsakdo z malimi stroški pripravi izborno, obstojno in zdravo domačo pijačo. Cena 1 steklenici za 150 litrov Din 20.—, po pošti Din 35.—, 2 steklenici po pošti 55 Din. — Prodaja Drogerija Kanc, Ljubljana, Zidovska ulica 1.

Brzoparilniki z bakrenim ali jeklenim v ognju pocinkanim kotlom. **Željni kodi** vseh sistemov in velikosti, ter raznovrstne druge kotle za pralno, kuhanje hrane i. t. d. bakrene in železne. — »Signal« seerste proti v. omu, kateri signalizirajo s sirelom. — Zajamčeno prvovrstno blago in najnižje cene dobite vedno pri tvrdki!

Koflarka dr. z o. z., Ljubljana

Melodvorska ulica št. 23. Telefon 57-81

Sprejemamo podarila! Zahtevajte prospekt!

Dva milijona in pol je Slovencev, od teh 1 milijon 300.000 irven Jugoslavije. Groze številke! Podpirajmo na vse moči delo Izseljenske zbornice v Ljubljani!

Kdor hoče najugodnejše prodati

dolarje, lire, franke
in sploh tuji denar, naj se obrne na **Prometno banko v Ljubljani**

poleg škofije. — Banka je ves čas krize izplačevala vloge neomejeno v vsaki višini

V vsako hišo »Domoljuba«!

Ostanke za moške in ženske obleke

n pr.: ostanke od moških štof in hlačevint, za posamezne hlače, ostanke od ženskega vol. blaga, zameta in barhenta, ostanke od letnega navadnega in boljsega blaga, kakor tudi razne blagove za posteljino, odeje, deke, koce, zimске rjuhe, volnene jopice, moške srajce, moške in ženske dežnike, blago za predpasnike itd. prodaja zaradi selitve v nov lokal po globoko znižanih cenah tvrdka

F. I. Goričar - Ljubljana
Sv. Petra cesta 28.

2000 kg slame kupim. Kregar Jakob, Vižmarje, Št. Vid nad Ljubljano.

»Domoljuba« stane 38 din za celo leto, za inozemstvo 60 din. — Dopise in spise sprejema uredništvo »Domoljuba«, naročino, in sate in reklamacije pa uprava »Domoljuba«. — Oglasi se zaračunavajo po posebnem ceniku. — Telefon uredništva in uprave: 40-04. — Izdajatelj: dr. Gregorij Pečjak. — Uredniki: Jože Kosiček. — Za Jugoslovansko tiskarno: Karel Ceč.